СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 139. Джерзі Сіви, Н. Дж., четвер, 19-го червня 1941. No. 139. Jersey City, N. J., Thursday, June 19, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

СТИМСОН І БЕРЛ ЗАПОВІДАЮТЬ ДОВГУ ВІЙНУ

ВАШИНГТОН. — Перед конгресовою комісією портів і рік зізнавали — секретар війни Генрі Стимсон і асистент секретаря стейту, Берл. Оба вони говорили, що Америка мусить збгоїтись на засаді, що війна потриває ще довго. Нема жадних основ думати, що та війна може скоро скінчитись, говорили вони. Ці слова вони сказали у звязку з проєктом, якого домагається уряд, щоб перевести регуляцію ріки св. Лоренса і зробити її сплавною через всі центральні озера. Деякі конгресмени говорили, що переведення цеї регуляції забере щонайменше чотири роки, а до того часу всякі небезпеки і потреба зброєння будуть належати до минувшини. Стимсон говорив, що й за чотири роки небезпека буде існувати, а з нею треба буде далі зброїтись. Бо ця війна потриває довго. А колиб вона навіть скоро закінчилась прогрою Англії, то тоді тимбільше Америка мусить зброїтись, щоб бути постійно готовою на можливий напад Гітлера.

ЗА ВІДЛУЧЕННЯ ЛЕТУНСТВА ВІД АРМІЇ.

ВАШИНГТОН. — В мілітарних колах дискутують тепер можливість відлучення летунства від армії і створення з нього окремої галузи мілітарної сили. Департамент війни тепер виготовляє плян, щоб таке відлучення наступило. Але з летунства вони не зроблять цілковито окремої галузи, якою є, наприклад, фльота, тільки дадуть летунству певну автономію, і далі залишать під контролею департаменту війни.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМІЄР В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — В Ню Йорку перебуває під сю хвилю канадійський премієр, МекКензі Кінг. На бенкеті злучених канадійських організацій, в готелі Валдорф-Асторія, він виголосив промову, в якій говорив, що не відповідає правді, начеб Канада жадала за свої воєнні продукти від Англії гроші, в той час Злучені Держави Америки дають ті продукти Англії даром. Канада напружує всі сили, щоб помогти Англії в її боротьбі з тоталічними диктатурами, бо вона знає, що загроза свободи в Европі, є також загрозою свободи на цій півкулі. Перед цею небезпекою Канада не ховається в ізоляцію, заявив канадійський премієр, таврувчи тим злегка тих американців, що проповідують ізоляцію.

ПІДРИВНА РОБОТА КОМУНІСТІВ.

ВАШИНГТОН. — В дальшім тягу судової розправи проти большевицьких агентів в Америці, які під покришкою „Межкниги" і „Букниги" ширили в Америці підривну пропаганду, вийшло на верх, що ті большевицькі представництва ширили задармо літературу, в якій накликали американський загал, щоб той довершив революції і знищив те, що існує. Бо лиш знищивши сучасний лад, можна буде запровадити диктатуру пролетаріяту. Та диктатура, говорилось в видавництвах цих большевицьких агенцій, мусить запанувати по цілім світі.

НІМЕЦЬКИЙ АГЕНТ ХОТІВ ПОПОВНИТИ „САМОГУБСТВО"

НЮ ЙОРК. — Німецький пропагандист Гінтер Тон, якого замкнули отсе на Еліс Айленді, щоб його з Америки депортувати, хотів в своїй кімнаті поповнити „самогубство". Він легко підрізав собі одну руку і трошка покалічив горло. Після того наробив крику, щоб його ратували. Власти говорять, що він поступив в той спосіб тому, щоб звернути на себе увагу. Рани такі маленькі, що йому не грозить ніяка небезпека.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЗАГАЛ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

ПРИНСТОН (Ню Джерзі). — Директор бюра публичної опінії, д-р Ґелоп, говорить, що велика більшість американської суспільности є проти того, щоб існувала в Америці комуністична партія. Назагал, на сто людей 72 є проти того, щоб було дозволено людям вступати до комуністичної партії. 22 є за таким дозволом, а 7 є нерішених. Замітне те, що серед багатих кляс лиш 70 на сто є за таку заборону комуністичної партії. Зате серед бідних верств 72 на сто є проти комуністичної партії.

ПАНІ РУЗВЕЛТОВА ПЕРЕСТЕРІГАЄ ДІВЧАТ.

ВАШИНГТОН. — На своїй пресовій конференції, пані Рузвелт перестерегла американських дівчат, зокрема тих, що живуть в Вашингтоні, щоб вони добре уважали, з ким вертають з праці до дому. Нехай ніколи не користають з услуги такого чоловіка, якого не знають. Також, коли вже трапиться така дівчина, що любить випити, хай робить це в гурті добрих приятелів, а ніколи в публичім місці. Пані Рузвелт ту пересторогу сказала у звязку з недавним замордованням одної дівчини, 25-літньої панни Стріеф, яку заманив до свого авта якийсь чоловік й опісля знасилував її та замордував.

КОМУ ВІРИТИ?

НЮ ЙОРК. — Секретар „Рейлвей Лейбор Екзекютивс Есошійешен", Лурсен, заявив, що неправдою є, начеб треба було обмежати в східних стейтах газоліну і пальну оливу, мовляв, тому, що нема чим довезти тих продуктів до східного побережжя, бо брак кораблів. В теперішню пору, говорив Лурсен, стоять нечинними 19,000 збірникових залізничих вагонів, якими можна довезти тих продуктів скільки завгодно. Він далі говорив, що коли справді опалова олива наступної зими буде обмежена, це відібється зле на здоровлю людей.

НІМЦІВ НЕ ВИПУСТЯТЬ ЛЕГКО З АМЕРИКИ

Федеральний уряд видав розпорядок до всіх іміграційних властей, щоб вони не випустили ні одного німецького громадянина з Америки, не провідавши добре наперед, хто він, та що зо собою везе? Це відноситься не лиш до приватних німецьких громадян, але також до консулярно-дипльоматичної служби. Справді дипльоматична служба, по принятому звичаю, підчас мирних часів не підлягає жадній ревізії, але нині ледви чи є мирні часи, тому власти зроблять в цьому випадку вимок.

Ходить головно про те, щоб німецькі консулярні і дипльоматичні урядники, які, як це заявив президент, займались підривною роботою, не забрали зо собою ріжних важних розвідчих матеріялів, а також, щоб не забрали зо собою більших фондів. Після всякої правдоподібности ті урядники удадуться зо Злучених Держав Америки до полудневo-американських країв, в яких захочуть продовжати свою підривну роботу. Американські власти хочуть їм в цьому перешкодити.

ПЛЯНУЮТЬ ГОСТРИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ

Підсекретар стейту Сомнер Велес заявив, що факт, що цівільні пасажири і решта моряків зо затопленого німцями американського корабля „Робіна Мура" врятувались, ще зовсім не стримує Америки від гострого протесту. Цей протест Німеччина дістане, як лиш будуть зібрані всі зізнання від залоги корабля, та будуть стверджені обставини, серед яких той корабель німці затопили.

У звязку з затопленням корабля „Робіна Мура" президент Рузвелт на своїй пресовій конференції заявив, що морський штаб має вироблений готовий плян, як узброювати американські торговельні кораблі, та як їх охороняти, колиб виринула потреба це робити. Чи цей плян буде вже вкоротці принений — президент відмовився відповісти.

ОСТОРОГИ СУПРОТИ ЕВРОПЕЙСЬКИХ ВТІКАЧІВ

Еміграційні власти порішили не впускати до Америки жадних політичних втікачів з Німеччини, і з занятих німцями країв, коли ті втікачі залишають за собою родини. Бо американські власти переконались, що німці в деяких випадках змушують опісля тих втікачів, прибулих до Америки, робити шпигунську роботу, під загрозою, що вони мститимуть на кревняках. Таке сталось недавно з одним втікачем-жидом, який був змушений доносити ріжні відомости німецькій амбасаді, бо мав в Німеччині кревняків, яким грозила небезпека.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ЗАВЗЯТУ І ДОВГУ БОРОТЬБУ ЗА ПОСІДАННЯ ЛІБІЇ

Несподіваний британійський наступ, що загнав британійські механізовані частини доволі далеко в глиб Лібії, вказує, що тут іде про воєнну кампанію на великі розміри. Принаймні так толкують собі це в Берліні військові знавці, що кажуть, що британці хочуть здобути доконче Киренаїку, себто Східню Лібію. Це виглядає зовсім правдоподібним, бо таким чином британці забезпечилиб себе перед евентуальним німецько-італійським наступом на Каїро, Александрію, а далі на Суеський канал. Гаролд Дені, американський воєнний кореспондент, що є з британійською армією в Африці, стверджує, що допера тепер британійська армія перший раз зрівнується з німецькою щодо повзів, літаків та іншої зброї, а тим самим перший раз має вигляди, що буде боротись як рівний з рівним, коли іде про воєнне виеквіпування. Допера тепер борються британці в такий спосіб, що висилають проти німецьких повзів — свої повзи. Бо передше так бувало, що їм треба було боротись з ворожими повзами при помочі тягарових автомобілів (троків). Ось тому і боротьба на тому фронті буде тепер якщо не рішальна, то дуже замітна з тактичного і психольоґічного боку. Британійцям дуже залежить на тім, пише згаданий кореспондент, щоб ту боротьбу виграти. Не тому, щоб піднести мораль британійського вояка, бо вона й без того велика, але щоб перервати ланцюг цілої низки німецьких воєнних успіхів і показати цілому світови, що німці можуть бути переможені, якщо тільки мається відповідну зброю, щоб з ними могти боротись нарівні.

НАЛІТАЮТЬ ФРАНЦІЮ ЦІЛИМИ ХМАРАМИ

Це вже тепер не є так, як бувало, що налітали на пристані й промислові осередки, що є під німецькою контролею, британійські літаки по два, три, чи десять. Тепер уже налітають сотнями, а це тому, що вже надійшла до Англії поважніша допомога в літаках зо Злучених Держав. Тепер Британія зосередоточила свої налети на французькі пристані, в першу чергу на Бульонію, яка вже майже знищена.

З МАНЕВРІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ КАВАЛЕРІЇ.—Американська кавалерія, що брала участь у маневрах у стейті Тенесі, дістала приказ перейти озеро Чікамоґа. Жовніри злізли з коней і держалися їх, як могли; як котрий пустив з рук сідло, то хапався й хвоста.

НІМЦІ ТАКИ ПІДУТЬ НА УКРАЇНУ, А ДАЛІ ЧЕРЕЗ КАВКАЗ ДО ІРАНУ, КАЖЕ АНКАРА

АНКАРА (Туреччина). — Кожна вістка про совєтсько-німецьке напруження є розслідживана в Туреччині дуже сумлінно з того боку, що Туреччина свідома цього, що її доля залежить у многому від того, як і чим закінчиться оте напруження. Тому і особливо важне те, що думають про ті поголоски турецькі урядові й дипльоматичні кола. Рей Брукс, кореспондент часопису „Ню Йорк Таймс", стверджує, що дипльомати і військові з кожним днем більше переконані, що Німеччина таки піде „бліцкріґом" на Совєти. Вони тої думки, що тайні переговори, що тепер ведуться між Берліном і Москвою, є тільки „формальністю", якої Гітлер завжди вживає, заки зачинає війну.

Що кажуть Німці в Туреччині?

Замітне й те, що про ці справи заговорили вже й німецькі кола, що є в Туреччині. Вони теж заповідають „сензацію", себто те, що Німеччина віднесе над Совєтами військову, або дипльоматичну перемогу. Ще цікавіше те, що військові тої думки, що буде війна, а дипльомати переконані, що Сталін віддасть Гітлерови все, чого він бажає, без війни.

Обидві сторони себе обдурюють.

Далі кажуть, що ніби так є, що ведуться тайні переговори між Берліном і Москвою, щоб прийти до згоди, але в ту згоду ніхто не вірить. Та переговори потрібні для Німеччини, щоб „знайти причину для війни", а також, щоб сконцентрувати всі потрібні сили до наступу в Румунії, Польщі й Східних Прусах. З тої самої причини веде переговори теж і Росія, що переводить повну мобілізацію.

Заки піде на Англію.

Ще далі кажуть, що Росія потрібна Гітлерови на те, щоби забезпечити себе перед евентуальним совєтським нападом, коли Німеччина зачне нападати на Англію, а далі, щоб мати поживу на затяжну війну.

Мусить заняти Україну.

В Анкарі панує таке напруження, що вже рознеслись вісти, що німці ввійшли в Україну, а люде тому повірили, хоч це є цілковитою неправдою. Також кажуть, що перервано цілковито телефонічну комунікацію між Берліном, Софією і Букарештом, що означалоб, що війна вже почалась. Та, якіб ті поголоски не були, найкращі дипльоматичні знавці таки тої думки, що Гітлер займе Україну, бо вона йому потрібна вже з того одного боку, що він мусить через Україну перевести великі воєнні сили до Ірану, щоб звідтам вдарити на британійців.

ГІТЛЕР ХОЧЕ ПОВНОГО СОЮЗУ ЗО СТАЛІНОМ.

СТОКГОЛЬМ. — Американські кореспонденти доносить, що ті, що знаменито визнаються на тому, що є з Німеччиною, твердять, що Гітлер перевів цілковиту ревізію своїх відносин до Совєтів. І тепер хоче довести до справжнього „повного" союзу Німеччини з СССР. Отже Німеччина хоче, щоб мати в Росії такі права, які має мілітарний союзник, не втягаючи одначе червоної армії до дійсної війни. Це означалоб, що Сталін мусів би дати згоду на перемарш німецьких військ до Туреччини, чи деінде. Далі Німеччина захоче певно розпоряджатись розположенням совєтських військ та перебрати контролю над цілою совєтською воєнною промисловістю.

ПОГОТІВЛЯ В ЛАТВІЇ.

СТОКГОЛЬМ, — Совєти перемінили латвійську пристань Ригу на „воєнний арсенал". Всі склади завалені воєнним знаряддям. Всі вулиці повні військових.

В МОСКВІ „СПОКІЙ".

МОСКВА. — Юнайтед Прес подає, що на зверх не видно ніякої мобілізації й все виглядає спокійно. Та це не означає, щоб Совєти не були приготовані на всяку евентуальність, випливаючу з міжнародного складного положення.

САМІ СОВЄТИ РОЗПУСКАЮТЬ ПОГОЛОСКИ.

СТОКГОЛЬМ. — Ще досі ломлять собі голови, хто властиво розпускає по світі всі ті поголоски про якісь тертя між Гітлером і Сталіном. Є такі, що кажуть, що все те діється за спільним порозумінням Москви й Берліна. Що це не є без підстав, заключають з того, що передає совєтське радіо в Білостоку. А воно широко говорить про совєтську мобілізацію та готовість до боротьби; про те, які великі сили війська перейшли на Полісся, та як його там витає місцеве населення; а далі, як ті війська зістали розставлені по лісах і ріжних стратегічних пунктах, положених проти німецької границі.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Преса й Радіо

У багатьох американських ґазетах появилася оноді стаття про небезпеку упадку американської преси. Стаття має на цілі вказати читачам ґазет, якою великою втратою для них була би смерть американських ґазет.

Хто знає американську пресу хочби поверховно, той певно може почути покусу засміятися на ці слова, що мовляв ті ґазети загрожені в своїм існуванні. Хто бачить кожного дня ті „товсті" американські ґазети по кільканацять, а то й по кількадесять сторінок друку, той не може собі певно уявити, щоб їм могла грозити смерть.

А прецінь так бути мусить, бо говорить тут відомий американський „колюмніст" Вестбрук Пеґлер, котрого щоденну підписану статтю містять понад сто ґазет. Маючи звязки зо стільки ґазетами, він певно знає факти. Якби це не було правдою, то ґазети певно не помістили би його „колюмни"; вони можуть не погоджуватися з його опінією, але факти в них мусять бути правдиві.

Пеґлер каже дослівно: „Коли прийде до того, що радіо не дасть вести видавання ґазет з доходом з оголошень, то цього пожалують великі оголошувачі так само, як усі інші." Розуміє він тут певно не лише робітників, що працюють при ґазеті, але й звичайних читачів, що ні при ґазеті не працюють, ні в ґазетах не оголошуються. Пеґлер каже, що з існуванням вільної американської преси, котре залежить від платного оголошення, звязана свобота американського народу.

Слова Пеґлера відносяться з неменшою силою й до тої частини американської преси, котра не вживає анґлійської мови, а котру звичайно називають чужинецькою або чужомовною. Коли американська преса анґлійською мовою загрожена в своїм існуванні радіовими оголошеннями, то не-анґлійські ґазети загрожені радіовими оголошеннями ще більше, бо серед ріжних іміґрантських ґруп, котрі обслуговує так звана чужинецька преса й чужинецьке радіо, є багато більше неграмотних людей, яких оголошення на письмі не може досягнути. До цих чужинецьких ґазет відносяться з неменшою силою й слова Пеґлера про вагу преси для цілого громадянства. Яке значіння має ця преса для громадянства, це громадянство може пізнає вповні аж тоді, як тої преси не стане. Можна сказати, що тоді не стане й того громадянства. Як не стане ґазет, писаних даною мовою, не стане й тоді й ґрупи людей, що вважали себе відрубною частиною.

Слова Пеґлера про шкоду для бизнесменів з упадку преси треба віднести й до самого радія, котре доводить пресу до упадку. Як не стане ґазет якоюсь неанґлійською мовою, то не довго буде треба ждати на той час, коли не стане й радіових годин у тій мові. Хоча радіо конкурує з ґазетами за оголошення, то все таки й воно спирається на те почуття спільности, що її мимоволі створює й піддержує преса, писана тою мовою. Підриваючи цю пресу, радіо рубає ґалузку, на котрій воно сидить.

Большевицькі Хамелеони

„Ню Йорк Таймс" з 13-го червня б. р. пише про зміну політики большевицької політики, а вкупі зтим, про заклопотану змінливість тактики большевицьких аґентів за кордоном. Про цю справу читаємо там таке:

„Звіти про можливий розрив між Гітлером і Сталіном є мабуть читані з особливою напругою в бюрах часопису „Ди Дейлі Воркер" та інших комуністичних центрів в Америці. Бо від них багато залежить. Це дуже правдоподібне, що ціла та балаканина про наїзд Гітлера на Україну і розрив милої йому дружби з Москвою є нічим іншим, тільки засипуванням піском очей. Але, коли б ми, хочби лиш для арґументу, згодились щодо цього, що розрив дійсно наступить, тоді ці, що так кажуть, просто поробилиб мильні здогади.

„Зате для „Дейлі Воркера" і для вірних комуністів, що займають інші провідні становища, розрив між Гітлером і Сталіном викликав би чимало клопотів і потіння. Цей виклад був би навіть прикріший ніж ця смертельна павза, яка тривала багато годин після того, як проголошено пакт між Гітлером і Сталіном в 1939 році. Американський провід комуністичної партії тоді очікував на точну формулу від Москви.

„А тепер уявім собі, що це означалоб для вірних ось тут в Америці, колиб Гітлер рішив дійсно заатакувати Сталіна? Автоматично ця „імперіялістична війна" в яку президент Рузвелт хоче занурити цей край, пересталаб бути імперіялістичною війною, а сталаб війною за демократію. Як лиш панцирні дивізії ввійдуть на Україну, провідники з відділів учительської юнії, викинені недавно шляхом плебісциту з А. Ф. П., нагло відкриють, що правдивими воєнними підбурхувачами є властиво Гітлер, Мусоліні, Японія. По цілім краю молодечі орґанізації, які ухвалювали резолюції, відмовляючі йти на чужі побоєвища і вмирати на них за британську імперію, подумавши троха, відкриють, що нарід Великої Британії мусить бути відрізнений від своїх провідників і що наша поміч Британії є дуже мізерна. В хвилині, як Гітлер наїде Совєтську Росію, „Дейлі Воркер" і большевицькі аґітатори відразу зладують собі з цього справу, що робітничі страйки в оборонним промислі, це ніщо інше, а зрадою. Вони навіть можуть посунутися так далеко, що будуть піддавати думку, аби з тими страйками обходитись як зо зрадою себто так, як з ними обходяться в совєтській демократії, над якою панує Сталін.

„Це ще не значить, що некомуністи під напором подій ніколи не змінюють своїх думок. Дуже багато з нас також бачилиб Сталіна в іншім світлі, якби він станув проти Гітлера, замість ити з Гітлером проти демократій. Це вже в природі людській вдачі є відкривати гарні прикмети в союзниках, які то прикмети він відразу тратить, як лиш стає ворогом. Або навпаки. Бодай ми можемо якось зарадити цьому, щоб не завважувати в союзникові деяких неприємних властивостей, які виразно видимо в противника.

„Проте є велика ріжниця між американським комуністом і рештою його співгромадян, а саме — в їх відмінним відгукови на заклик совєтської заграничної політики. Для більшости з нас радикальна зміна в совєтській політиці викличе зміну поглядів на Совєти. В комуністів зміна совєтської політики викличе радикальну зміну поглядів на Злучені Держави Америки.

„Колиб щось, що є дуже неправдоподібне, сталось і Иосиф Сталін перейшов від держав „осі" на бік Великої Британії і Злучених Держав Америки, тоді багато з нас некомуністів сказалоб: „Щож, в тім Сталіні всетаки є щось". Але колиб комуністи зо́мякнас прочитали, що Сталін перейшов з боку Гітлера, на бік Великої Британії і Злучених Держав, вони сказалиб: „Так, так. Ми все мали таке переконання, що Британія і Злучені Держави є надією цивілізації".

З цих слів „Н. Й. Таймсу" бачимо, що корінно-американські комуністи є вцілости подібні до комуністів українського походження. Все вони критикують, [illegible], що не підходить під смак Сталіна, зогиджують. Безоглядна вірність Сталінови це для них стала, непорушна засада. Він є центром світу, а все інше крутиться ,чи повинно крутитись, наколо нього. Все інше можна зрадити, оплювати, знищити, чи навпаки — хвалити, піддержувати, будувати, коли це до вподоби Сталінови.

Ще недавно на сторінках нашої большевицької преси видніли заголовки, статті і рисунки, які безоглядно зогиджували націстів. Гітлер, Ґерінґ й інші націстичні провідники виглядали завжди з закровленими мечами в руках, занурені в калюжах крови, зо звірячими обличчями. Ось так вони гляділи на нас зо сторінок большевицької газети. Тепер це все десь зникло. Тепер уже видно карикатури ріжних англьо-саксонських провідників. Ось ті провідники представлені тепер у такий самий спосіб, як представлювано передше націстичних провідників.

Комуністи українського походження поступають зовсім так само, коли ходить про чисто українські справи. Український нарід грає, як знаємо, ролю погною для совєтської Москви. Москва винищує нині сотками тисяч українське населення на українських землях, зокрема на Західній Україні. Вивозить їх на Сибір. Цілі села опустіли. На їх місци напливає чужий елємент. Але комуністичні яничари українського роду хвалять це, приплескують в долоні і на всі заставки обороняють кріваво-го тирана — Сталіна. Роблять це рідною українською мовою і в імя... добра українського народу.

Американським комуністам ще можна якось виправдати їх збаламучення, бо більшість з них не бачили московського панування і не відчували його на власній шкірі. Але українські яничари знають, а бодай повинні це знати, бо знід придавлених азійським чоботом українських територій доходять до їх ух тисячі голосів стогону і болю. Та яничари не чують цього болю, відганяють ці голоси, називають їх брехнею і далі на всі заставки вихвалюють кріваве царство модерного сатани.

ПАЛЕСТИНА СТАНЕ МОГУЧИМ ЧИННИКОМ

Коли слідкуємо за боєвим фронтом, то, природно, ми є тепер — у Сирії. Цей край є в пляні держав „осі". Це знають добре британці й тому рішили взяти Сирію під свою контролю. Та на думку Реймонда А. Дейвиса властиву ролю в охороні Суезького каналу, а про це властиво іде, відіграє скоро Палестина. Вона теж готова стати головним полем битви, якщоб держави „осі" вдалось тамтуди дістатись з більшими сухопутними воєнними силами.

Палестинська пристань Гайфа є добре укріплена. Вона є граничним місцем нафтової рури з Мосуля, якою британці спроваджують річно до 2,000,-000 тонів нафти. Під теперішню хвилю рафінерія нафти в Гайфі є головним джерелом постачання палива для британської середземноморської фльоти. Втрата цеї пристані була би великим ударом для британійської оборони Близького Сходу.

У Палестині находиться догідна сіть гостинців, що постачала би державам „осі" можливість скорих рухів до Суезу. Те саме можнаб сказати і про залізницю Бейрут — Дамаск — Тель — Авів — Порт Саїд. Позатим є там 100 миль широка пустиня між Палестиною і каналом.

Для британців Палестина має надзвичайне значіння ще й з іншої причини. Вона одинока зо всіх країв цього простору, що має солідну громаду населення, за яке можна бути певним, що воно буде боротись усіми своїми силами проти націвських військ. Серед 500,000 палестинських жидів нема ніякої можливости для підривної націвської роботи, або пронацівської пятої колюмни. Те саме не дасться сказати про арабів. Пропаґандивна робота „осі" може найти деяку піддержку між ними, як це сталося в Іраку через обітницю „звільнення" їх зпід британійського панування. Щось подібне не може мати місця між жидами. Серед існуючих обставин це має велике значіння.

Оборонний трикутник.

Гайфа творить східний кут британійського оборонного трикутника, що тягнеться звідси в двох напрямках: до Кипру і Александрії. Це є також скріплена точка клина, виміреного в середину позицій „осі" в південно-східній Европі, що має свої два рамена, що тягнуться звідси до Крети й Александрії. Націсти ледве чи зможуть посунутися в сторону Суезу, якщо вони того трикутника не переломлять. Коли Чорчіл говорив парляментови, що Британія буде боротися за Суез до загину, то він правдоподібно мав на гадці у силу, що є тепер скупчена на тім невеликім просторі.

Ця сила опирається на скріплених островних позиціях Мальти — Кипр (з виїмком Крети), на ескадрах королівської фльоти, на сухопутних арміях, що розміщені від Іраку до Солум, і вкінці на масовій піддержці палестинських жидівських поселенців та на частинній піддержці арабського й єгипетського населення.

Хоч Палестина ступнево що раз більше звертає на себе увагу як будуче поле війни, вона потерпіла досі не багато. Це правда, що Яфу й Гайфу кілька разів бомбардовано. Рафінерія в Гайфі була кілька разів поцілена, але її скоро направлено. Одначе це може скоро змінитись. Стука - літаки мають тепер свої бази далеко ближче. Одначе населення Палестини це знає і готовиться до опору націвському нападови, якщо він наступить.

Жиди в армії і повітряній фльоті.

У січні ц. р. 8,000 жидівської молоді служило в британській армії, з чого 1,500 у королівській повітряній фльоті. Жиди як подавали вістки з Рому, брали участь в етіопській кампанії, а опісля в грецькій і лібійській боротьбі. Близько тисячі належали до чисто жидівських компаній, відомих як „бофз". Дві тисячі палестинців боролись до останку в Греції й їх вже не можна було евакувати.

Велике значіння має і те, що близько 175,000 жидівських чоловіків і жінок одержали вишкіл в помічничій і мілітарній службі. Через те, що бракувало фондів на їхнє узброєння, не можна було формувати з них дивізій; одначе, як лиш прибуде зо Злучених Держав достаточна скількість воєнного матеріялу через Суезький канал, дасться з них сформувати 4 до 5 дивізій.

Від початку війни Палестина віддала поважну прислугу як база постачування для британських армій на Близькім Сході. Палестина спочатком війни терпіла дуже по причині зменшення, а опісля цілковитого здержання експорту помаранч до Англії. А треба знати, що помаранчі, то головний її продукт. Та цьому далося скоро зарадити збільшенням рільничої продукції, внаслідок прихильности британійських військ і мобілізації місцевої людської сили. І так у 1940 р. Палестина випродукувала 200,000 тонів пшениці замісць 89,000 тонів у 1938 р. Також жидівські фарми випродукували 70 мілійонів яєць. Повстало більше як 250 фабрик, що занимаються продукуванням сушених овочів і городовин для армії, а також приготованням рибячих консерв. Фабрики виробляють теж потрібні части для авт іповозів, гумові обручі, цемент і залізничі шпалі. Також продукується поташевї і бромові вироби з Мертвого моря. Палестина є тепер головним доставцем тих мінералів для Британії та її домінії.

Сіоністична Орґанізація видала заяву, що 8,000 жидів, що служать в британській армії в Єгипті, Греції і Лібії, це ще не досить. Як нація, каже ця заява, жиди потерпіли найбільше від націвської жорстокости, тому вони уважають за справу чести поборювати визов Гітлера разом з „вільними французами", норвежцями, чехами та іншими. Тому вони хочуть признання вільної жидівської армії.

Арабська революція.

Націсти є світомі значіння цього солідного жидівського фронту. Тому стараються цьому запобігти через викликання противбританійської і протижидівської революції арабів. В Палестині були вже свого часу протижидівські заворушення, в часі яких схоплено кількох жидівських провідників. Одначе тепер там спокій. При дальших комбінаціях треба мати на увазі, що в воєнних операціях таки далі заважуватиме там британійська фльота, що далі домінує над Середземним морем. Дороги до Сирії боронить сильно укріплений остров Кипр. Держави „осі" стараються уже від року заволодіти Мальтою, а не можуть. Не краще піде їм і з Кипром.

ІВАН ГОРИШІВСЬКИЙ.

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ

(ПЛЯН МАЙСТРА ДМИТРА)

Історична картина з життя львівського братства в XVII. в.

(10)

Не вміють тамошні люди спокійно ярмаркувати, кожний свій крам вихваляє, гостей за поли тягне, всіма голосами до купівлі запрошує, сміється, лементує, кричить, — аж християнинові лячно стає. А який крам дорогий, який ріжнородний! Крамниця біля крамниці, намет біля намету, а скрізь багатства неоціненні. Які там матерії бувають, які тоненькі й тендітні, яких барв надзвичайних. А які гори фіґ, дактилів, сушеного винограду, солодощів усяких! Які вироби з золота, срібла, дорогого каменю — описати важко, самому все те власними очима оглянути треба.

Зітхають дівчата. Як би то все це побачити! А Гануся питається:

— А жінки все дома замкнені сидять?

— Хто таке вигадав! — обурюється Олекса. — Повно скрізь жінок. Прості жінки, так як у нас, скрізь із чоловіками ходять. Тільки, вибачте за слова, у штанах усі, не у спідницях, бо такий звичай у них. А великі пані повозками їздять, або їх чорні невольники в будках таких, чи крислах носять. Тільки обличчя жінočого не побачиш, бо кожна на очах заслону має. Пророк їх, Магомет, наказав жінкам обличчя заслоняти. Повно паній та панянок на великих базарах. Купують срібло, злото, шовки, оксамити, матерії всякі, пахощі предивні. Торгуються, сміються...

— А на Молдаві як?

— На Молдаві теж цікаво. І християнський народ є, і турків та татар доволі. І наших запорожців немало буває, й чумаків, що по сіль їздять. Кожний край має свій обичай. І Молдаву оглянути варто.

— А їздять туди з купцями жінки? — питається Гануся.

— З якими купцями?

— А з нашими, зі Львова.

— Чому не їздять. Не часто, але їздять. Я сам кілька разів пані зі Львова возив і панянки. Пані Штенцлета, вдова, нераз із табором їздила свій крам продавати. А раз дві панянки Торосовичівні, вірменки, з батьком вибралися. Небагато їх брав. Але дівчина як чого захоче, то нема ради!

А мене ви взялиби з табором? — питається Гануся.

— Чому не взяв би. Таку веселу панянку кожний радо взяв би!

Вже смеркало, як Олекса вибрався до дому. Вози понакривав шкірами, пообвязував шнурами, позакочував під дах, у безпечний захист. Постять там пару днів, як усі купці будуть готові до дороги.

Увечір Гануся підійшла до Дмитра, заглядає братові в очі. Знати, що чогось хоче.

— Дмитрику, — каже.

— Що, дитино? — питає брат.

— Щось тебе хочу просити. Не погніваєшся?

— Чого гніватися? — дивується Дмитро, — кажи, чого тобі.

— Обіцяй, що не відмовиш!

— Хіба я тобі коли в чому відмовив? Хіба це щось таке, чого сам не можу зробити.

— Ага, так, — задумалася Гануся; — не можеш зробити...

— Ну, говориж, що ти задумала?

Гануся братові руки на шию закинула:

— Візьми мене з собою на Молдаву!

Дмитро скочив мов опарений:

— Ні, цього не може бути!

— Чому ні?

— Якже хату так саму залишити?

— Бабуся є, і Петро все почує...

— Люди сад обнесуть, і пасіку зто доглене?

— Дід Онуфрій усе сам і саду пильнує, й пасіку обходить.

— Що інше, як господар дома, тоді ніхто й не думає про шкоду. Але їхати й усе кинути...

— Не надовго поїдемо, за пять-шість тижнів повернемось, час недовгий.

— Хто бачив, щоб дівчата з табором їздили?

— А Олекса казав...

— Дурний той Олекса! Торочить не знати що, а ти повірила. Дурень старий!

Дмитро лютий по кімнаті ходить, стукає, фукає...

— Я так тяжко працюю, — сказав до сестри — журюся всім, думав, що мені поможеш, допильнуєш тут за мене, а ти собі що в голові!

Гануся вже починає поплакувати.

— А я не працюю? Не помагаю? — промовляє крізь сльози.

В Дмитра серце мягке, прикро йому, що сестра плаче. Підійшов до неї, заспокоює:

— Не плач, не плач, мені й так гірко. Зрозумій, що я не можу.

Але Ганусю вже розжалобилася:

— Нікуди мене не береш, нічого я не бачила...

— Заспокійся. Колись, може, візьму, тепер не можу.

— Все я в хаті та в хаті, як та туркиня замкнена.

— Що ти видумуєш, де ти замкнена, як усі живеш... — нетерпеливиться Дмитро.

— А інші їздять...

— Хто їздить? — викрикує з серцем Дмитро.

— То-ро-со-ви-чів-ні, — хлипає Гануся.

Цього вже було Дмитрові за багато:

— А ти, розпещене дівчище, жіночої роботи пильнуй мені, а по ярмарках тобі їздити засі! Не поїдеш, чула?!

— Поїду, я хочу їхати, — захлипується дівча.

Дмитро тріснув дверми, вийшов із хати. А Гануся на ліжко впала, до подушки своє лихо виплакує.

(Далі буде).

В АНГЛІЇ ВДОВОЛЕНІ.

ЛОНДОН. — В Англії панує велике вдоволення з того, що в Злучених Державах заморожено фонди держав „осі", та що замкнено німецькі консуляти.

ПРОТОКОЛ З XX. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, що відбулась у Harrisburg, Pa., в днях 12-17 травня (May) 1941 р.

Зіставлення білянсу старших членів і Молодечого Департаменту У. Н. Союзу 31. грудня 1940 р.

Стан чинний:

Готівка в банках	$484,112.45	8.17%
Морґеджі	881,751.96	14.87%
Морґеджі Федеральної Мешк. Адм. (F. H. A.)	551,101.69	9.30%
Бонди Злучених Держав	565,150.00	9.53%
Бонди стейтові і гарантовані Зл. Державами	57,181.25	1.00%
Бонди канадійські (державні)	34,112.50	.57%
Бонди муніціпальні	650,395.33	10.97%
Бонди залізничих компаній	70,187.50	1.20%
Бонди публичної вжиточности	974,643.75	16.44%
Стаки Елизабет Трост Банку	3,320.00	.05%
Реальности	972,202.51	16.40%
Дім У. Н. Союзу	95,000.00	1.60%
Позички членам	570,243.66	9.62%
Друкарня і книгарня	13,434.36	.23%
Ноти (векслі)	2,925.00	.04%
Посвідка від F.H.A. на належність У. Н. С.	405.08	.01%
Разом	$5,926,167.04	100%

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,743,663.19
Посмертний фонд старого роду обезпечення	70,116.47
Резервовий фонд	12,333.27
Запомоговий фонд	82,237.39
Народний фонд	8,203.47
Сирітський фонд	171,460.76
Фонд Згоди Братств	33,184.77
Адміністраційний фонд	168,488.71
Конвенційний фонд	49,218.66
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	111,697.50
Посмертний фонд Молодечого Департаменту	383,190.85
Адміністраційний фонд Молодечого Департаменту	92,372.00
Разом	$5,926,167.04

Загальні зіставлення стану чинного:

Готівка в банках	$ 484,112.45	8.17%
Морґеджі	1,432,853.65	24.18%
Бонди і стаки	2,354,990.33	39.74%
Реальности	1,067,202.51	18.01%
Позички членам	570,243.66	9.62%
Друкарня і книгарня	13,434.36	.23%
Ноти (векслі)	2,925.00	.04%
Посвідка від F.H.A. на належність У. Н. С.	405.08	.01%
Разом	$5,926,167.04	100%

Зіставлення білянсу і актив.

Білянс старших членів і молодечого департаменту У. Н. С. з кінцем 31. грудня 1940 р.		$5,926,167.04
Активи не втягнені до загального маєтку (None-Ledger Asssets)		
Залеглі відсотки на морґеджах (Due)	$ 3,375.43	
Відсотки платні на морґеджах (Accrued)	9,651.95	
Залеглі відсотки належні від позичок на членських грамотах (Due)	24,271.14	
Відсотки платні від позичок на членських грамотах (Accrued)	8,798.94	
Відсотки платні на бондах (Accrued)	17,106.31	
Відсотки платні на банкових депозитах (Accrued)	49.17	
Чинші платні від реальностей (Accrued)	988.25	
Залеглі місячні вкладки з відділів	2,304.44	
Разом не втягнені активи		66,545.63
Разом усі фонди і не втягнені активи		$5,992,712.67
Обниження актив (Deduct Assets not Admitted)		
Вирівнання грошевої різниці між канадійскою а американською валютою	$ 1,075.25	
З замороженім банку	14,186.29	
[illegible]		
Бонди понад amortized value	14,588.04	
Шери (стаки) понад amortized value	664.00	
Відсотки на загрожених морґеджах	6,468.38	
Відтягнені заплачені податки і направи на контрольованих організацією морґеджах	21,033.22	
Позички на членських грамотах суспендованих членів	9,746.60	
Векслі	2,925.00	
Посвідка від F.H.A. на належність У.Н.С.	405.08	
Друкарня і книгарня	13,434.36	84,526.22
До перенесення		$5,908,186.45
Невиплачені посмертні запомоги	$ 3,402.92	
Невиплачена нагорода за нових членів, платня помічних сил і робітників при домах У. Н. Союзу	7,310.79	
Податок на реальности	632.23	
Дивіденда для членів	60,000.00	
Місячні вкладки вплачені згори	14,004.40	
Чинш від реальностей вплачений згори	2,065.26	
Сирітський фонд	162,331.10	
Народний фонд	8,136.94	
Фонд Згоди Братств	28,828.31	286,711.95
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на обезпечення членських грамот У. Н. Союзу	3,175,529.00	
Резерва на обезпечення дітей у молодечім департаменті У. Н. С.	63,442.00	3,328,971.00
Резерва на обезпеку смертности		60,000.00
Надвишка резерви й інші фонди У. Н. Союзу		2,322,503.50
Разом		$5,908.186.45

Зіставлення резерви, якої вимагають асекураційні закони на обезпечення членських грамот У. Н. С.

ФОНДИ: посмертний нових родів обезпечення, старих родів, резервовий і посмертний фонд молодечого департаменту з кінцем 31. грудня 1940 р.		$5,229,525.77
МЕНШЕ: невиплачені посмертні запомоги $3,402.92, резерва на обезпеку членських грамот $60,000.00, резерва на дивіденду $60,000.00, місячні вкладки вплачені згори $10,627.61, відсотки від позичок членам на членські грамоти вплачені згори $1,261.16 і інші вплати $2,469.11. Разом		137,760.80
РЕЗЕРВА, якої вимагають асекураційні закони для старших членів	$3,175,529.00	
за дітей в молодечім департаменті	63,442.00	3,238,971.00
Надвишка резерви (54.9%)		1,852,793.97
Разом		$5,229,525.77

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ЗА ЧОТИРИ РОКИ 1937—1940.

	Членів	Сума
З кінцем грудня 1936 р. остало невиплачених запомог	3	$ 1,679.54
Від 1. січня 1937 до 31. грудня 1940 р. померло	903	742,153.52
Разом	906	$ 743,833.06
Від 1. січня 1937 до 31. грудня 1940 виплачено	899	736,262.58
Осталося до виплати	7	$ 7,570.48
Полагоджено компромісово або відкинено		4,167.56
З кінцем 31. грудня 1940 р. остає невиплачених посмертних запомог	7	$ 3,402.92

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З ФОНДУ ЗАПОМОГОВОГО.

	Членів	Сума
В році 1937 виплачено	683	$ 25,571.00
„ 1938 „	620	21,516.00
„ 1939 „	686	23,124.00
„ 1940 „	771	25,500.00
Разом	2,760	$ 95,711.00

З місячних вкладок зібрано до запомогового фонду $89,182.54, виплачено з цього фонду $95,711.00. Головна каса заплатила $6,528.46 більше, чим члени вплатили до запомогового фонду.

ВИКАЗ СМЕРТНОСТИ ДІТЕЙ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. СОЮЗУ за час чотирьох літ (1937—1940).

Вік дітей при смерти	Число дітей	Сума обезпечення	Вік дітей при смерти	Число дітей	Сума обезпечення
1			14	2	750.00
2	5	$ 240.00	15	4	1,588.00
3	3	200.00	16	2	1,000.00
4	4	543.00	17	4	2,000.00
5			18	5	2,367.00
6	3	700.00	19	4	1,498.00
7	1	200.00	20		
8	1	320.00	21	1	286.00
9	1	320.00	22	1	296.00
10			23	1	286.00
11	1	500.00	24		
12	4	1,753.00	25	1	320.00
13	2	806.00		50	$ 16,033.00

ЗІСТАВЛЕННЯ

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ЗА ЧАС ЧОТИРЬОХ ЛІТ ((1937—1940).

	Дітей	На суму обезпечення
В році 1937 померло	12	$ 3,160.00
„ 1938 „	12	3,702.00
„ 1939 „	13	5,219.00
„ 1940 „	13	3,952.00
Разом	50	$ 16,033.00

ВИКАЗ ПОМЕРЛИХ ЧЛЕНІВ ЗА ЧАС ЧОТИРЬОХ ЛІТ, 1937—1940 Р.

Вік	Членів	Сума обезпечення	Вік	Членів	Сума обезпечення	Вік	Членів	Сума обезпечення
18	4	3,500.00	39	8	6,000.00	60	32	23,000.00
19	4	3,500.00	40	6	5,500.00	61	31	25,250.00
20	4	3,500.00	41	16	16,500.00	62	19	13,175.00
21	6	5,000.00	42	15	13,000.00	63	24	17,689.00
22	5	4,500.00	43	18	16,233.00	64	20	14,750.00
23	8	7,000.00	44	17	17,000.00	65	18	14,250.00
24	2	2,000.00	45	24	21,000.00	66	14	12,645.00
25	3	2,500.00	46	29	26,250.00	67	10	7,500.00
26	5	5,500.00	47	31	27,750.00	68	15	10,379.00
27	3	2,000.00	48	30	24,000.00	69	16	12,750.00
28	5	4,000.00	49	41	34,414.00	70	5	3,672.00
29	3	1,994.87	50	41	32,250.00	71	3	3,000.00
30			51	34	31,250.00	72	7	5,294.00
31	1	1,000.00	52	54	43,580.65	73	6	5,542.00
32	1	1,000.00	53	42	32,250.00	74	1	1,000.00
33	1	1,000.00	54	39	30,000.00	75	2	2,000.00
34	1	1,000.00	55	34	27,500.00	76	3	3,000.00
35	2	2,000.00	56	32	26,250.00	77	2	2,000.00
36	5	3,000.00	57	30	25,165.00	78	2	1,481.00
37	4	3,000.00	58	26	20,889.00	79	2	2,000.00
38	3	3,000.00	59	33	24,000.00	80	1	1,000.00
							903	$742,153.52

ЗІСТАВЛЕННЯ

	Членів	На суму обезпечення
В році 1937 померло	208	$ 172,708.00
„ 1938 „	228	191,406.00
„ 1939 „	212	171,884.87
„ 1940 „	255	206,154.65
Разом	903	$ 742,153.52

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ 31. ГРУДНЯ 1940.

Відділ	Дата смерти		Імя і назвище	Місцевість	Сума	Причина не виплачення
157	25 вересня	1928	Лешко Григорій	Wheeling, W. Va.	300.00	Бракує адреси спадкоємців
77	9 листопада	1938	Мартиняк Ілля	Yorkville, Ohio	200.00	Бракує адреси спадкоємців
65	8 травня	1940	Ілечко Роман	Elizabeth, N. J.	200.00	Бракує адреси спадкоємців
76	29 вересня	1940	Лисак Анна	Newark, N. J.	202.92	Правна перешкода
161	8 листопада	1940	Копачук Микола	Ambridge, Pa.	500.00	Бракує смерт. документів
10	26 грудня	1940	Нецьо Андрій	Ansonia, Conn.	1,000.00	Бракує смерт. документів
223	31 грудня	1940	Кузьмінський Григорій	Wilkes Barre, Pa.	1,000.00	Бракує смерт. документів
				Разом	$3,402.92	

ВИКАЗ ТИХ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ, ЩО НЕ БУЛИ ВИПЛАЧЕНІ В ПОВНІЙ СУМІ.

Відділ	Імя і назвище	Сума обезпечення	Виплачено	Невиплачено	Спосіб полагодження справи
91	Павлиш Луця	1,000.00	550.00	450.00	Не була повноправною членицею
125	Попадюк Анна	500.00	50.00	450.00	Не була повноправною членицею
150	Халащук Григорій	500.00	50.00	450.00	Не був повноправним членом
204	Рапій Юлія	500.00	250.00	250.00	Не була повноправною членицею
275	Качаровська Кароліна	1,000.00	300.00	700.00	Не була повноправною членицею
334	Трончак Володимир	500.00	75.00	425.00	Не був повноправним членом
369	Богдан Михайло	1,000.00	500.00	500.00	Компромісово
388	Перчак Дмитро	500.00	50.00	450.00	Не був повноправним членом
438	Нановський Микола	500.00	7.44	492.56	Не був повноправним членом
	Разом	6,000.00	1,832.44	4,167.56	

Виказ померлих членів, виплати посмертних запомог, як теж виплати з фонду запомогового за час від 1. січня 1937 р. до 31. грудня 1940 р.

Відділ	Число членів	Сума обезпечення	Виплачено посмертних запомог	Вплатили до посмертного фонду	Число запомог	Виплачено суму	Відділ	Число членів	Сума обезпечення	Виплачено посмертних запомог	Вплатили до посмертного фонду	Число запомог	Виплачено суму
	Посмертний фонд				Запомоговий фонд			Посмертний фонд				Запомоговий фонд	
1	14	$14,208.00	$14,208.00	$7,496.85	34	$1,400.00	109	2	2,000.00	2,000.00	231.32	20	775.00
2	7	7,000.00	7,000.00	2,319.36	15	505.00	110						
3	2	1,500.00	1,500.00	156.98	1	35.00	111					1	35.00
4	2	2,000.00	2,000.00	1,131.61	7	265.00	112	5	4,250.00	4,250.00	1,048.25	9	275.00
5	1	250.00	250.00	80.39	15	515.00	113					8	280.00
6					3	85.00	114	1	1,000.00	1,000.00	305.71	12	385.00
7	4	3,500.00	3,500.00	1,217.63	24	860.00	115	1	1,000.00	1,000.00	210.96		
8	7	4,750.00	4,750.00	1,483.00	10	435.00	116	2	1,750.00	1,750.00	648.73	2	100.00
9	3	2,500.00	2,500.00	823.82	8	265.00	117	4	3,500.00	3,500.00	1,093.53	3	85.00
10	9	9,000.00	*8,000.00	6,377.93	29	930.00	118	3	3,000.00	3,000.00	942.87		
11	1	500.00	500.00	152.93	7	225.00	119					1	25.00
12	6	5.500.00	5.500.00	3,948.15	6	240.00	120	4	4,000.00	4,000.00	1,259.97	1	35.00
13	2	2,000.00	2,000.00	1,740.83	1	35.00	121	1	500.00	500.00	158.76	12	390.00
14							122					8	260.00
15							123	2	2,000.00	2,000.00	453.89	20	780.00
16	2	2,000:00	2,000.00	1,085.36	9	315.00	124	5	4,750.00	4,750.00	1,152.86	4	135.00
17*	1	500.00	500.00	38.04			125	3	1,500.00	*1,050.00	314.77	4	110.00
18	4	3,500.00	3,500.00	2,008.97	8	255.00	126	1	500.00	500.00	100.24	5	135.00
19					1	25.00	127	4	4,000.00	4,000.00	1,031.27	6	215.00
20	5	3,000.00	3,000.00	1,179.41	13	550.00	128						
21	2	1,500.00	1,500.00	795.82	6	215.00	129	2	750.00	750.00	305.90		
22					1	35.00	130	7	7,500.00	7,500.00	2,403.89	11	350.00
23					3	75.00	131	1	500.00	500.00	190.54	5	125.00
24					2	50.00	132	4	3,000.00	3,000.00	1,356.60		
25	5	5,000.00	5,000.00	2,946.48	2	70.00	133	10	8,250.00	8,250.00	2,881.77	7	220.00
26	1	1,000.00	1,000.00	721.54	9	330.00	134					1	25.00
27	3	2,000.00	2,000.00	769.18	3	85.00	135	1	1,000.00	1,000.00	221.24	7	215.00
28	8	8,000.00	8,000.00	2,254.04	14	400.00	136	6	5,750.00	5,750.00	2,335.60	11	355.00
29	7	6,233.00	6,233.00	2,344.06	33	1,150.00	137	4	2,750.00	2,750.00	810.66	10	410.00
30	6	5.500.00	5,500.00	1,444.48	13	425.00	138	3	2,500.00	2,500.00	705.32	2	60.00
31	4	4,000.00	4,000.00	1,258.58	5	180.00	139					5	175.00
32	2	1,250.00	1,250.00	495.69	2	60.00	140	1	1,000.00	1,000.00	268.57	4	120.00
33	1	1,000.00	1,000.00	212.25	8	185.00	141	1	500.00	500.00	182.92		
34							142	3	2,000.00	2,000.00	728.42	6	260.00
35					1	50.00	143	3	2,000.00	2,000.00	247.81	1	25.00
36					3	75.00	144						
37	1	750.00	750.00	152.16	2	60.00	145	4	2,750.00	2,750.00	1,085.77	1	35.00
38	5	5,000.00	5,000.00	2,597.10	17	585.00	146	2	1,250.00	1,250.00	725.66	4	110.00
39	6	4,000.00	4,000.00	1,774.08	15	480.00	147	4	3,500.00	3,500.00	969.48	18	795.00
40							148	1	500.00	500.00	168.96		
41	2	2,000.00	2,000.00	931.31	1	50.00	149	2	2,000.00	2,000.00	624.33	2	60.00
42	4	4,000.00	4,000.00	1,111.98	12	545.00	150	2	1,000.00	* 550.00	85.06	6	225.00
43	1	1,000.00	1,000.00	14.79	16	560.00	151	2	1,500.00	1,500.00	418.18	3	85.00
44					4	160.00	152	1	1,000.00	1,000.00	272.63	3	85.00
45	3	3,000.00	3,000.00	625.81	13	465.00	153						
46							154						
47					2	50.00	155	11	9,500.00	9,500.00	2,935.12	38	1,190.00
48					6	180.00	156	3	2,250.00	2,250.00	894.89	3	95.00
49							157						
50	7	5,500.00	5,500.00	2,673.68	17	465.00	158	5	5,000.00	5,000.00	1,974.95	9	320.00
51	1	750.00	750.00	384.49	9	360.00	159	2	1,500.00	1,500.00	555.10	11	350.00
52					8	280.00	160	4	2,500.00	2,500.00	653.48	1	35.00
53					5	179.00	161	6	6,500.00	*6,000.00	1,438.37	13	480.00
54	1	500.00	500.00	127.96			162	2	1,500.00	1,500.00	732.18	10	295.00
55							163	2	1,500.00	1,500.00	498.85	7	380.00
56	2	1,500.00	1,500.00	874.01	22	800.00	164	3	2,000.00	2,000.00	383.89	20	555.00
57	3	2,500.00	2,500.00	1,050.87	1	25.00	165						
58	6	4,500.00	4,500.00	1,580.35	16	480.00	166						
59	2	1,750.00	1,750.00	818.10	3	95.00	167	1	500.00	500.00	50.10	2	50.00
60					1	25.00	168	6	4,500.00	4,500.00	1,393.40	27	940.00
61	1	1,000.00	1,000.00	169.36	5	150.00	169	1	500.00	500.00	202.90	7	215.00
62					6	170.00	170	7	5,750.00	5,750.00	2,480.41	9	330.00
63	10	9,250.00	9,250.00	3,655.31	20	725.00	171						
64	3	2,000.00	2,000.00	780.27	4	140.00	172					1	35.00
65	11	10,000,00	*9,800.00	4,272.77	3	120.00	173	1	250.00	250.00	105.36	2	70.00
66	3	2,500.00	2,500.00	921.45	2	60.00	174					2	70.00
67	2	2,000.00	2,000.00	616.57	6	200.00	175	1	1,000.00	1,000.00	530.68	9	265.00
68							176	7	6,500.00	6,500.00	2,405.09	24	715.00
69	3	3,500.00	3,500.00	1,045.61	22	896.00	177	3	2,000.00	2,000.00	748.09	12	360.00
70	8	7,500.00	7,500.00	2,886.76	5	185.00	178	1	1,000.00	1,000.00	341.00	2	60.00
71							179					18	560.00
72	3	1,500.00	1,500.00	444.19	1	20.00	180	1	1,000.00	1,000.00	74.16	1	25.00
73	4	2,750.00	2,750.00	1,056.58	6	200.00	181	1	1,000.00	1,000.00	368.50	5	210.00
74					2	70.00	182	2	1,500.00	1,500.00	507.70	1	25.00
75	1	1,000.00	1,000.00	282.77	2	125.00	183					6	200.00
76	5	4,433.65	*4,230.73	1,871.55	7	230.00	184						
77	3	1,500.00	*1,300.00	335.68	2	50.00	185	1	500.00	500.00	26.89	1	35.00
78	3	2,500.00	2,500.00	722.09	32	1,170.00	186	3	3,000.00	3,000.00	2,247.64	7	205.00
79							187					4	130.00
80	1	500.00	500.00	141.74			188						
81	1	1,000.00	1,000.00	533.87	4	170.00	189	1	1,000.00	1,000.00	280.00	2	50.00
82	1	1,000.00	1,000.00	226.00	12	440.00	190						
83	4	2,500.00	2,500.00	666.62	4	130.00	191	4	3,000.00	3,000.00	801.02	3	90.00
84	2	1,000.00	1,000.00	193.82	2	65.00	192	1	500.00	500.00	107.18	17	460.00
85	3	2,500.00	2,500.00	260.38	10	340.00	193	5	4,250.00	4,250.00	2,021.40	7	235.00
86	6	5,000.00	5,000.00	1,927.18	13	450.00	194					4	140.00
87	4	4,000.00	4,000.00	1,376.61	6	210.00	195	1	1,000.00	1,000.00	387.07	8	270.00
88	2	750.00	750.00	180.95	1	25.00	196	2	1,500.00	1,500.00	722.39	3	120.00
89							197					3	95.00
90	9	7,250.00	7,250.00	2,611.45	38	1,380.00	198	3	3,000.00	3,000.00	1.985.04	2	60.00
91	8	7,500.00	*7,050.00	1,956.93	10	485.00	199						
92					1	25.00	200	2	1,500.00	1,500.00	598.48	6	310.00
93	1	1,000.00	1,000.00	239.55	4	250.00	201					9	315.00
94	4	2,500.00	2,500.00	417.78	9	350.00	202					4	122.00
95	1	500.00	500.00	222.54	3	75.00	203						
96	6	6,000.00	6,000.00	1,490.67	9	380.00	204	6	4,500.00	*4,250.00	1,186.83	33	1,165.00
97	2	1,500.00	1,500.00	433.72	3	100.00	205					1	25.00
98	6	5,500.00	5,500.00	2,900.85	31	995.00	206	4	3,500.00	3,500.00	1,324.57	56	1,690.00
99	6	5,500.00	5,500.00	1,618.97	17	515.00	207	4	4,000.00	4,000.00	1,704.45	2	75.00
100	1	1,000.00	1,000.00	81.84	15	440.00	208	3	2,612.00	2,612.00	672.90	5	165.00
101					4	140.00	209	2	1,750.00	1,750.00	686.53	13	415.00
102	9	7,500.00	7,500.00	2,415.21	29	1,095.00	210					5	210.00
103	2	1,500.00	1,500.00	584.41	14	465.00	211	3	2,500.00	2,500.00	865.84	8	385.00
104	9	7,500.00	7,500.00	2,916.70	45	1,810.00	212					7	180.00
105	3	2,000.00	2,000.00	557.73	6	240.00	213	7	5,500.00	5,500.00	2,658.91	8	370.00
106	9	6,421.00	6,421.00	2,621.56	13	415.00	214	2	2,000.00	2,000.00	704.64	4	135.00
107	1	715.00	715.00	22.62	1	25.00	215	3	3,000.00	3,000.00	1,247.50	2	70.00
108	2	2,000.00	2,000.00	489.69	9	330.00	216	1	1,000.00	1,000.00	355.30	2	50.00

Увага: Зіркою (*) означений відділ означає, що той відділ з якихось причин перестав існувати. Знова зіркою означена сума означає, що повна належна сума не виплачена. Всі ті не виплачені посмертні запомоги є виказані окремою табелею на іншім місці цього справоздання.

Відділ	Число членів	Сума обезпечення	Виплачено посмертних запомог	Вплатили до посмертного фонду	Число запомог	Виплачено суму
	Посмертний фонд				Запомоговий фонд	
217	12	7,000.00	7,000.00	2,574.55	13	585.00
218	9	8,250.00	8,250.00	3,259.14	15	460.00
219	2	1,500.00	1,500.00	153.86	2	50.00
220	1	1,000.00	1,000.00	671.74	9	340.00
221	11	11,000.00	11,000.00	3,936.22	23	840.00
222						
223	5	4,500.00	*3,500.00	1,447.16	50	1,865.00
224	1	500.00	500.00	47.13		
225	2	1,500.00	1,500.00	647.71	10	280.00
226					5	125.00
227	1	750.00	750.00	309.64	12	370.00
228						
229	4	3,550.00	3,550.00	1,392.78	13	415.00
230	3	2,000.00	2,000.00	781.52	23	700.00
231					2	70.00
232	2	1,750.00	1,750.00	694.83	3	95.00
233	1	1,000.00	1,000.00	57.35	8	220.00
234	6	3,425.00	3,425.00	1,639.10	6	220.00
235	2	500.00	500.00	158.05	14	595.00
236	2	2,000.00	2,000.00	667.13	6	190.00
237	4	3,250.00	3,250.00	1,584.70	22	690.00
238	2	1,500.00	1,500.00	461.43	7	215.00
239	7	5,250.00	5,250.00	2,459.55	7	235.00
240						
241					15	490.00
242	4	4,000.00	4,000.00	1,277.49	12	550.00
243	4	3,500.00	3,500.00	1,170.60	9	260.00
244	1	750.00	750.00	262.63	1	35.00
245	1	500.00	500.00	149.48	7	345.00
246	2	2,000.00	2,000.00	701.30	5	175.00
247	7	6,000.00	6,000.00	1,666.83	8	350.00
248	2	500.00	500.00	224.25	2	85.00
249	1	500.00	500.00	228.14	1	25.00
250					1	25.00
251	7	5,000.00	5,000.00	1,380.49	14	520.00
252					4	155.00
253	1	1,000.00	1,000.00	374.23	2	85.00
254	1	750.00	750.00	557.05	16	595.00
255	1	500.00	500.00	52.72	4	130.00
256					3	75.00
257	4	3,500.00	3,500.00	1,006.84	3	150.00
258					1	25.00
259	4	2,000.00	2,000.00	597.97	11	340.00
260	2	1,000.00	1,000.00	93.48	1	35.00
261*	1	500.00	500.00	206.32	3	85.00
261						
262					7	240.00
263	2	1,500.00	1,500.00	405.95	2	125.00
264						
265					5	180.00
266	2	1,000.00	1,000.00	236.25	1	35.00
267					3	85.00
268	2	2,000.00	2,000.00	574.24	4	110.00
269	2	2,000.00	2,000.00	447.75	11	285.00
270	3	2,500.00	2,500.00	739.11	5	165.00
271					3	105.00
272	1	500.00	500.00	98.67	4	170.00
273	5	2,500.00	2,500.00	797.06	7	220.00
274	3	3,000.00	3,000.00	955.06	13	375.00
275	2	1,750.00	*1,050.00	803.12	2	70.00
276	10	8,250.00	8,250.00	2,552.33	24	870.00
277	6	3,500.00	3,500.00	773.37	2	70.00
278	2	2,000.00	2,000.00	388.80	5	135.00
279					1	25.00
280	4	4,000.00	4,000.00	1,133.67	17	475.00
281	1	494.87	494.87	45.30	6	160.00
282*					9	295.00
282						
283	6	5,500.00	5,500.00	1,481.61	12	465.00
284					3	90.00
285					1	100.00
286	1	1,000.00	1,000.00	224.22	4	155.00
287						
288	9	8,250.00	8,250.00	1,929.22	19	705.00
289						
290						
291					5	165.00
292	12	11,000.00	11,000.00	2,255.36	12	385.00
293	2	1,250.00	1,250.00	473.58	7	215.00
294					2	60.00
295	2	2,000.00	2,000.00	689.68	6	260.00
296	3	2,500.00	2,500.00	475.22	19	580.00
297	1	1,000.00	1,000.00	356.34	1	35.00
298	1	1,000.00	1,000.00	337.92	1	50.00
299					2	50.00
300	4	3,500.00	3,500.00	1,206.31	19	790.00
301	5	3,750.00	3,750.00	907.47	14	410.00
302						
303	1	500.00	500.00	76.05	7	210.00
304					2	50.00
305					10	275.00
306					3	85.00
307					1	25.00
308	4	3,000.00	3,000.00	1,100.32	9	290.00
309					9	285.00
310					10	325.00
311					2	70.00
312	1	1,000.00	1,000.00	456.73	1	50.00
313					1	25.00
314						
315					1	50.00
316	4	3,500.00	3,500.00	1,525.58	18	905.00
317	1	750.00	750.00	112.51	8	275.00
318	1	1,000.00	1,000.00	372.76	3	85.00
319	1	311.00	311.00	16.44	3	100.00
320	2	2,000.00	2,000.00	458.34	4	155.00
321					1	25.00
322	1	500.00	500.00	93.97		
323	1	500.00	500.00	215.92	3	135.00
324	2	1,500.00	1,500.00	338.30	2	100.00
325	1	500.00	500.00	117.38	1	25.00
326	1	1,000.00	1,000.00	247.32	8	230.00
327						
328						
329					2	100.00
330	1	1,000.00	1,000.00	287.30	11	340.00
331	1	500.00	500.00	159.77	3	85.00
332	1	1,000.00	1,000.00	184.88	3	135.00
333	3	2,500.00	2,500.00	675.68	23	595.00
334	4	3,000.00	*2,575.00	1,539.23	9	265.00
335					2	85.00
336	2	2,000.00	2,000.00	370.96	9	305.00
337	2	2,000.00	2,000.00	629.61	2	60.00
338	2	1,500.00	1,500.00	588.91	20	565.00
339	1	750.00	750.00	287.83	9	310.00
340					1	35.00
341*	2	2,000.00	2,000.00	526.15		
341	1	500.00	500.00	11.76		
342	3	3,500.00	3,500.00	1,327.55	15	485.00
343						
344	1	500.00	500.00	151.71		
345	3	2,500.00	2,500.00	1,012.10	11	390.00
346						
347	2	1,250.00	1,250.00	599.63	5	165.00

Відділ	Число членів	Сума обезпечення	Виплачено посмертних запомог	Вплатили до посмертного фонду	Число запомог	Виплачено суму
	Посмертний фонд				Запомоговий фонд	
348						
349	1	1,000.00	1,000.00	329.35	2	60.00
350	2	1,500.00	1,500.00	633.95	4	155.00
351	2	1,500.00	1,500.00	833.46	3	150.00
352	2	2,000.00	2,000.00	834.81	10	275.00
353					1	35.00
354	1	1,000.00	1,000.00	335.31	1	85.00
355						
356						
357					1	25.00
358	1	500.00	500.00	48.18	1	25.00
359	1	500.00	500.00	110.92	6	190.00
360						
361	12	9,000.00	9,000.00	2,303.02	43	1,975.00
362	1	500.00	500.00	176.58	1	25.00
363						
364	9	7,000.00	7,000.00	1,931.82	35	1,004.00
365	7	6,000.00	6,000.00	1,620.25	9	250.00
366						
367	3	3,000.00	3,000.00	992.39	24	880.00
368	2	1,000.00	1,000.00	388.41	2	70.00
369	4	3,500.00	*3,000.00	606.11	6	180.00
370	4	3,500.00	3,500.00	1,575.74	19	755.00
371	3	2,500.00	2,500.00	791.77	24	960.00
372	2	1,000.00	1,000.00	112.92	2	85.00
373	1	500.00	500.00	94.26	2	50.00
374	1	1,000.00	1,000.00	178.92		
375					3	120.00
376	1	250.00	250.00	106.92		
377	1	500.00	500.00	286.45	1	35.00
378	1	500.00	500.00	137.46	3	75.00
379	1	500.00	500.00	189.46	2	85.00
380						
381	1	500.00	500.00	269.16	1	35.00
382					2	50.00
383	2	1,500.00	1,500.00	490.55	18	650.00
384	1	2,000.00	2,000.00	394.93	2	150.00
385	5	2,750.00	2,750.00	546.17	20	635.00
386						
387						
388	4	3,000.00	*2,550.00	531.33	7	240.00
389						
390					7	325.00
391						
392						
393					2	50.00
394*	1	1,000.00	1,000.00	383.70	1	35.00
394						
395					1	25.00
396	1	1,000.00	1,000.00	238.84	1	35.00
397						
398					1	25.00
399					1	25.00
400	1	500.00	500.00	154.16	4	145.00
401					7	260.00
402						
403	6	3,887.00	3,887.00	280.47	5	200.00
404					1	25.00
405	1	542.00	542.00	125.85	4	100.00
406	4	3,639.00	3,639.00	245.35	7	185.00
407						
408	2	1,260.00	1,260.00	73.30	2	50.00
409	1	595.00	595.00	87.60		
410					2	50.00
411					3	75.00
412	1	577.00	577.00	51.72		
413*						
413					1	35.00
414						
415						
416						
417						
418					1	25.00
419*					3	100.00
419						
420						
421	1	500.00	500.00	271.40		
422						
423						
424						
425						
426						
427						
428						
429						
430						
431						
432						
433*						
434						
435						
436						
437						
438	1	500.00	* 7.44	8.16		
439						
440						
441						
442						
443						
444						
445						
446						
447						
448						
449						
450*						
451						
452						
453						
454						
455						
456						
457						
458						
459						
460						
461						
462						
463						
464						
465						
466						
467						
468						
469						
470						
471						
472						
473						
	903	$742,153.52	$734,883.04	$256,528.52	2765	$95,711.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ПОСМЕРТНИХ ВИПЛАТ

за чотири роки (1937—1940)

За час чотирьох літ померло 903 членів на суму обезпечення $742,153.52
За час чотирьох літ виплачено посмертних запомог 734,883.04
Полагоджено компромісово або уневажнено 4,167.56
Остається до виплати на 1941 рік 3,102.92

Разом як повище $742,153.52

За час чотирьох літ виплачено посмертних запомог $737,985.96
До посмертного фонду за життя всі 903 членів вплатили 256,528.52

З посмертного фонду доплачено по тих членах $481,457.44

Крім посмертної запомоги в сумі $737,985.96 виплаченої для спадкоемців, виплачено для 335 членів за життя $32,760.00 з фонду запомогового.

Зіставлення за 20 літ (1921—1940)

За час 20 літ померло 3,590 членів, по котрих У. Н. Союз виплатив $2,934,767.98
Тих 3,590 членів за життя вплатили до посмертного фонду 658,661.85

За час 20 літ орґанізація доплатила з посмертного фонду $2,276,106.13

Зіставлення за 47 літ (1894—1940).

За час 47 літ померло 5,902 членів по котрих У. Н. Союз виплатив посмертних запомог $4,590,666.19
Тих 5,902 членів за життя вплатили до посмертного фонду 749,806.85

За час 47 літ орґанізація доплатила з посмертного фонду за померлих членів $3,840,859.34

ВИКАЗ ПОМЕРЛИХ ДІТЕЙ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. СОЮЗУ ПО ВІДДІЛАМ

за час від 1-го січня 1937 до 31-го грудня 1940 р.

Відділ	Число членів	Вплатили до посм. фонду	Виплачено посмертних запомог
2	2	$ 15.45	$ 1,000.00
11	1	5.40	320.00
13	1	13.50	160.00
45	1	6.60	150.00
64	2	18.75	753.00
67	1	3.00	50.00
70	1	25.80	500.00
81	1	5.70	150.00
91	1	13.05	500.00
94	1	32.70	367.00
96	1	21.90	500.00
97	1	35.10	400.00
99	1	.75	10.00
102	2	29.85	593.00
107	1	42.90	320.00
123	1	3.75	150.00
136	1	40.80	320.00
154	1	5.55	500.00
158	1	.90	10.00
160	1	27.75	500.00
176	1	7.15	500.00
180	1	21.90	286.00
219	1	.60	250.00
221	1	31.20	356.00
223	1	6.75	500.00
229	1	28.95	500.00
230	2	38.25	656.00
253	1	17.48	356.00
256	2	10.80	200.00
259	1	17.85	500.00
268	1	1.76	100.00
292	1	9.45	500.00
324	1	25.50	296.00
339	1	16.80	286.00
355	1	20.55	500.00
358	1	13.80	286.00
361	1	18.75	306.00
362	1	7.50	300.00
364	1	17.85	500.00
371	1	10.80	332.00
385	1	2.40	20.00
393	1	2.85	50.00
395	1	.30	200.00
398	1	21.25	500.00
442	1	1.65	500.00
	50	$ 701.34	$ 16,033.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. СОЮЗУ.

Зіставлення за чотири роки (1937—1940).

За час чотирьох літ померло 50 дітей, обезпечених на суму $16,033.00
Вплачено до посмертного фонду за тих дітей 701.34

Орґанізація доплатила з посмертного фонду $15,331.66

Зіставленя за 20 літ (1921—1940).

За 20 літ померло 431 дітей, обезпечених на суму $82,700.00
Вплачено до посмертного фонду за тих дітей 3,362.14

Орґанізація доплатила з посмертного фонду $79,337.86

Повищу суму $79,337.86 доплачено грішми тих членів-дітей, що живуть і платять вкладки до орґанізації. За чотири роки переписано з Молодечого Департаменту до старших 2,884 членів, за котрих орґанізація заплатила при переході до старших членів $28,993.45.

Табельки ч. 2 і 3, на які члени платять 50 цнт. місячно, передбачають між іншими привілеями грошевий зворот (CASH SURRENDER). За чотири роки (1937—1940) виплачено $5,613.86 грошевих зворотів. Для всіх членів обезпечених в Молодечім Департаменті, що є в орґанізації три або більше літ, орґанізація виплатила за чотири роки $5,287.50 дивіденди у формі звільнення тих членів від оплат місячних членських вкладок.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. СОЮЗУ

за час від 1-го січня 1937 до 31-го грудня 1940.

ПРИХІД.

	Посмертний фонд	Адміністр. фонд	Разом
З біляпсу 1. січня 1937 р.	$293,123.09	$105,896.85	$399,019.94
З місячних вкладок 1937	19,457.84	8,807.93	28,265.77
" " 1938	20,179.19	8,767.64	28,946.83
" " 1939	21,552.26	9,052.63	30,604.89
" " 1940	24,621.24	9,485.57	34,106.81
Разом з місячних вкладок 1937—1940	$ 85,810.53	$ 36,113.77	$121,924.30
Процент від морґеджів 1937	7,365.58	2,269.30	9,634.88
" " 1938	7,188.77	2,050.12	9,238.89
" " 1939	6,465.95	1,980.04	8,445.99
" " 1940	6,080.05	1,946.80	8,026.85
Разом процент від морґеджів	$ 27,100.35	$ 8,246.26	$ 35,346.61
Процент від бондів 1937	2,465.00	897.50	3,362.50
" " 1938	3,722.55	897.50	4,620.05
" " 1939	12,405.48	953.30	13,358.78
" " 1940	5,569.51	777.50	6,347.01
Разом процент від бондів	$ 24,162.54	$ 3,525.80	$ 27,688.34
Процент з банків 1937	187.40	1,122.60	1,310.00
" " 1938	128.47	599.31	727.78
" " 1939	42.73	38.97	81.70
" " 1940	27.37	628.98	656.35
Разом процент з банків	$ 385.97	$ 2,389.86	$ 2,775.83
Чинш від реальностей 1937	7,413.61	1,682.50	9,096.11
" " 1938	7,482.92	1,702.58	9,185.50
" " 1939	7,499.63	1,714.37	9,214.00
" " 1940	7,583.89	1,731.75	9,315.64
Разом чинш від реальностей	$ 29,980.05	$ 6,831.20	$ 36,811.25
Процент від позичок 1938	6.65		6.65
" " 1939	3.95		3.95
Разом процент від членських позичок	$ 10.60		$ 10.60
Перенос резерви за членів Згоди Бр.	426.00		426.00
Заробок на бондах 1938	1,656.81		1,656.81
" " 1939	1,420.47	56.56	1,477.03
" " 1940	1,360.62	20.00	1,380.62
Разом заробок на бондах	$ 4,437.90	$ 76.56	$ 4,514.46
* Разом прихід за 1937—1940	$172,313.94	$ 57,183.45	$229,497.39
Разом до переносу	$465,437.03	$163,080.30	$628,517.33

ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДІВ ЗА ЧОТИРИ РОКИ (1937—1940)

	Посмертний фонд	Адміністр. фонд	Разом
Процент від морґеджів	$ 27,100.35	$ 8,246.26	$ 35,346.61
Процент від бондів	24,162.54	3,525.80	27,688.34
Процент з банків	385.97	2,389.86	2,775.83
Чинш від реальностей	29,980.05	6,831.20	36,811.25
Процент від членських позичок	10.60		10.60
Заробок на бондах	4,437.90	76.56	4,514.46
Разом прихід від інвестицій	$ 86,077.41	$ 21,069.68	$107,147.09
З місячних вкладок	85,810.53	36,113.77	121,924.30
Перенос резерви за членів Згоди Бр.	426.00		426.00
Разом прихід за 1937—1940	$172,313.94	$ 57,183.45	$229,497.39

* Треба завважити, що в сумі $121,914.30 з членських вкладок не є вчислена квота $13,540.84, яку дістали секретарі за колектування місячних вкладок за діти.

РОЗХІД.

	Посмертний фонд	Адміністр. фонд	Разом
З перенесення	$465,437.03	$163,080.30	$628,517.33
Виплати посмертних запомог 1937	3,160.00		3,160.00
" " " 1938	3,202.00		3,202.00
" " " 1939	5,719.00		5,719.00
" " " 1940	3,952.00		3,952.00
Разом виплачено посмерт. запомог	$ 16,033.00		$ 16,033.00
Грошеві звороти 1937	1,181.47		1,181.47
" " 1938	1,316.07		1,316.07
" " 1939	1,647.40		1,647.40
" " 1940	1,468.92		1,468.92
Разом грошеві звороти	$ 5,613.86		$ 5,613.86
Дивіденда (звільн. від вкладок) 1937	342.60	228.40	571.00
" 1938	444.90	296.60	741.50
" 1939	1,255.44	765.06	2,020.50
" 1940	1,232.17	722.33	1,954.50
Разом дивіденда	$ 3,275.11	$ 2,012.39	$ 5,287.50
Перенос за чл. перепис. до УНС. 1937	7,530.00		7,530.00
" " " 1938	6,660.00		6,660.00
" " " 1939	7,130.00		7,130.00
" " " 1940	7,653.70	19.75	7,673.45
Разом перенос за членів переписаних до У. Н. С.	$ 28,973.70	$ 19.75	$ 28,993.45
Виплачено членам	$ 53,895.67	$ 2,032.14	$ 55,927.81
Виплати на реальн. податки і т. п 1937	3,406.61	772.81	4,179.42
" " " 1938	3,959.46	902.23	4,861.69
" " " 1939	4,193.98	939.55	5,133.53
" " " 1940	3,913.85	873.72	4,787.57
Разом виплати на реальностях	$ 15,473.90	$ 3,488.31	$ 18,962.21
Українська Пресова і Книжк. Сп. за Ukrainian Weekly		22,800.00	22,800.00
Платня помічних сил		16,413.27	16,413.27
Нагороди за нових членів		14,845.41	14,845.41
Обниження вартости стаків	9,738.00		9,738.00
Українська Прес. і Кн. Сп. за праці і друки		4,619.48	4,619.48
Обниження вартости реальности	1,900.00		1,900.00
Нагорода для предсідників і касієрів		1,724.75	1,724.75
Актюарій за оцінку грамот і інші праці		1,601.56	1,601.56
Видатки канцелярійні на почту		1,215.25	1,215.25
Втрата на бондах	1,238.61	2.40	1,241.01
Відзнаки для членів		943.75	943.75
Соціяльне обезпечення робітників		690.84	690.84
Справи правні		138.60	138.60
Нагорода для відділових секретарів виплачена чеками		86.67	86.67
Лікарі за нових членів		63.00	63.00
Оправа місячних книг		42.75	42.75
Оплата за канадійські чеки		12	12
Разом розхід за чотири роки	$ 82,246.18	$ 70,708.30	$152,954.48
Біланс 31. грудня 1940 року	$383,190.85	$ 92,372.00	$475,562.85
З білянсу 1-го січня 1937	293,123.09	105,896.85	399,019.94
Приріст майна в посмертнім фонді	$ 90,067.76		$ 76,542.91
Убуток в адміністраційнім фонді		$ 13,524.85	

(Дальше буде)

НА РІЖНІ ТЕМИ

ПОНИЖЕНИЙ ПОЛ.

Думаете, що певно жінки. Отже ні. Цим разом угнетеними є чоловіки.

Доносять зо Шикага, що чоловіки внесли до міського уряду жалобу, що при „барах" на „Лупі" жінки витискають чоловіків так, що чоловікові просто неможливо дістати напитку.

Проти відсування чоловіків від „бар" у судді чоловіки відай не простестували би, так, як проти відсування від „бари" в „салуні". Ця бара це видно щось у роді твердині мужеського полу.

І САМА МІШОК ДРЕ, І САМА...

Звертають при тому увагу жалібники, що міський закон дозволяє подавати жінкам напитки лише тоді, як вони сидять при столиках.

Та звідки цей закон узявся? Чи не з мужеського розуміння мужеської вижчости над жінкою, що мовляв чоловік може пити й при „барі", на стоячки, і не здеморалізуватися напитком, а жінка може?

Отже чоловіки протестують проти принижування їх до того становища, до якого вони принижили жінок?

ЗБИРАННЯ ДОКАЗІВ.

Доносять теж, що міська рада встановила спеціяльний комітет для розсліду справи.

Замітно, що цей для зібрання фактів постановив самому вдатися до тих „бар" у „Лупі" та переконатися про все на власні очі.

Цікаво, які думає комітет збирати докази: чи буде старатися дістати напитки при ... Чи бути відопхненим від „бари" жінками?

ДЕ ЖІНЦІ МІСЦЕ?

Одно можна наперед сказати про комітет міської ради в Шікаго, що він певно не буде навіть думати відкрити, звідки жінки взялися в такому числі при „барах" у шікаговським „Лупі", що аж чоловікам місця не стало.

Займається цим питанням відома письменниця Перла Бок у своїй новій книжці „Про чоловіків і жінок".

Хтось міг би сказати, що жінки тому взялися в такому числі при „барах", що вони забули на те, що місце жінки вдома. Отже Перла Бок скорше схиляється до думки, що якраз тому жінки найшлися в такому числі при „барах", що чоловіки все що далі держаться цеї думки, що місце жінки хата. Таке наставлення було зовсім добре в давніших часах, коли жінка сповняла важну хатню й суспільну функцію Від коли домашня господарка зійшла до невеликого числа нудних робіт, не можна дивуватися, що жінка шукає вдоволення поза домом. Перла Бок говорить, що ці жінки так часто кінчать у розводовим суді в Ріно, але це не робить ріжниці; звісно, по дорозі до Ріно може бути „бара" в шікаговським „Лупі".

НАСЛІДКИ „ДОБРОТИ".

Йдучи далі за причинами цього явища, Перла Бок каже, що головну вину за ситуацію несуть американські чоловіки, котрі піддержують думку про хату як про властиве царство жінки.

Роблять це чоловіки, каже Перла Бок, на те, щоб піддержати думку про свою вищість, себто про бизнес і широкий світ як своє, мужеське, царство.

Невдоволена з такого устрою життя жінка валить суспільний лад, котрий спирається на цім розумінню. Американська жінка, на думку Перли Бок, у своїй душі є прихильничкою фашизму, котрий стремить до поневолення жінки.

ЖІНКА БЕЗ ПОЧУТТЯ НИЖЧОСТИ.

Не дивлячися на гострі слова критики, звернені проти чоловіків у книжці Перли Бок, чоловіки-критики цеї книжки не проявляють ніякої образи.

Один з критиків заговорив навіть про це. Каже він, що книжка не ображала тому, бо Перла Бок зовсім не належить до тих письменниць, що виступають проти становища вижчости мужчини, добиваючися для жінки того становища, яке займає мужчина: мовляв, вона не хоче бути вищою від чоловіка, а рівною з ним.

Видно, що це не така легка справа побиватися за становище рівности. Але Перлі Бок це не була така трудність: вонаж письменниця, що не то дорівняла, але й перевищила не одного письменника.

ЧОЛОВІК НЕ СОБАКА.

Цікаву осторогу піднесено на адресу жінок з Шікага: мовляв, жінки, не ловіть чоловіків у подружа, проти їх волі, бо лихо буде з вами.

Ця острога виступає проти думки д-ра Роберта Н. МекМорея, психольога Центральної Колегії „Вай-Ем-Сі-Ей". котрий оноді виступив зо запевненням жінок, що просто кожна жінка може собі піймати чоловіка, і то доброго, як лише завозьметься й вжиє до цього відповідного способу. МекМорей сказав, що на його думку є незаводним способом ловити чоловіка, він навіть придумав назву на цей спосіб: „моральне панування". Штука полягає просто в тому, щоб чоловік почувався „як собака". Є це незаводний спосіб, каже МекМорей, на певні роди чоловіків; передовсім на „маминих синків", та занадто сумлінних хлопців, словом, для всіх, що мають сильні почування нижчости.

Ось і маємо суперечку: вчений навчає жінки, як наставляти пастку на чоловіків, гейби вони були миши, а жінка виступає проти цілого пляну, І то не аби хто: Пані Евелін Миліс Дювал, директорка „Союзу для Родинного Життя".

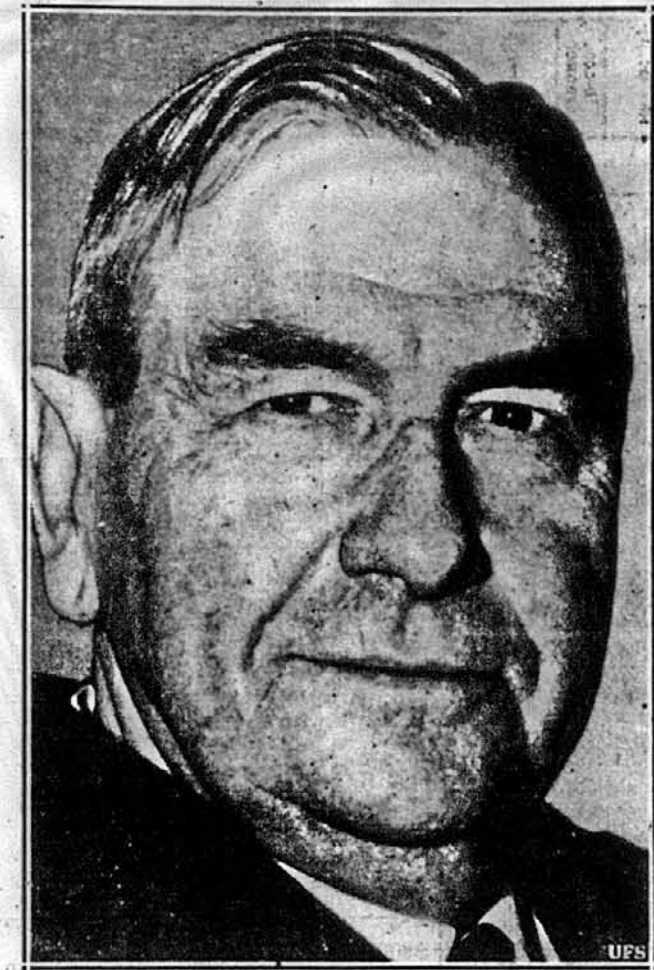
НЕ ВАРТА ЗАХОДУ.

Властиво кажучи, пані Дювалвал противиться лише висновкам д-ра МекМорія. Зо слів МекМорія виходилоби, що жінки, які чуються чимнебудь упосліджені, повинні братися наставляти на чоловіків лапки за його рецептою. Зате пані Дювал виходить зо заложення, що такі чоловіки яких можна цим способом піймати в подружа, просто не варта заходу. Занадто совісні хлопці й мамині синки представляють для подружа таку малу вартість, що навіть у найбільшій розпуці жінка не повинна такого хлопця ловити. Такі люди все почуваються невдачниками, невдоволеними, розчарованими.

Порада пані Дювал виходить уже властиво поза поле психольогії, а входить на поле культури. Що варта людина даної вдачі, про це в першу чергу рішає оцінка суспільности, в якій людина живе. Пані Дювал виходить зо заложення, що краще бути незамужною, ніж замужною за маминого синка. Тимчасом у деяких народів уважається подружа навіть з маминим синком за краще, ніж бути „старою панною". Мовляв, най буде чоловік як ворона, а все він жінці велика оборона.

Вісті з Українського Музею в Празі

Вистави в Музеї Визвольної Боротьби України в Празі, розпочаті в 1941 р. з нагоди 15-ліття існування музею, перетворилися в постійну установу. Музей одну за другою, з невеликими перервами, влаштовує вистави своїх вибраних експонатів. Досі відбулося в музеї 9. таких вистав. Були це переважно окремі, зібрані в музеї, колекції, або їх частини, а саме: 1) Українські періодичні видання для дітей і молоді; 2) Українські календарі; 3) Українські публікації в Азії; 4) Статути й регуляміни українських установ і організацій; 5) Памятки Української Академічної Громади в Празі; 6) Українські клепсидри й інші похоронні та поминальні оголошення; 7) Шевченкіяда; 8) Паперові гроші, що ходили в Україні і 9) Поштові складанки українських установ, організацій і окремих осіб. На музейні вистави приходить значна кількість публики й навіть цілі екскурсії; відвідують її також чужинці та приїзджі до Праги українці. Особливо багатою була вистава Шевченкіяни — найбільша досі того роду вистава на чужині, яка була розташована в цілому поверсі музейного дому. Кожна з досі влаштованих вистав у більшій, або меншій мірі причинилася до поповнення виставлених матеріялів. В квітні 1941 р. минуло повних два роки після відкриття у власному музейному домі робітні Музею В. Б. У. Увесь цей час робітня функціонувала регулярно чотири рази на тиждень. Музейна робітня, звана також читальнею, призначена для опрацьовання музейних і архівних матеріялів, а також для використання збірних в музеї публікацій. Вона вільно приступна як для членів Музею, так і для нечленів. За минулий час у ній працювало кілька сот осіб, з них частина постійно. Попит з боку відвідувачів був головно на матеріяли з відділу періодики, а також із ріжних інших відділів та мистецьких колекцій музею. Серед відвідувачів переважали професори й студенти високих шкіл. Працювало у цей час у робітні не мало з приїзджих українців, які знаходили в музеї матеріяли та публікації, потрібні для закінчення їхніх наукових студій і праць. — У підручній бібліотеці Музею В. Б. У. є збірка словників, що нараховує вже 70 томів і має понад 50 назв, з них 30 українських. В цій збірці є енциклопедичні видання, правописні й термінольогічні словники. З останніх є словники української термінольогії з таких фахів: сільське господарство, лісотехніка, геольогія, медицина, право, математика, й військові справи. Загальні словники є такі: німецько-український й українсько-німецький, англійсько-український, латинсько-український, чесько-український й українсько-чеський, мадярсько-український, українсько-російський й російсько-український. Цих останніх найбільше видання, Б. Грінченка (оба видання). Решта словників у чужоземних мовах (нім., франц., англ., хорв., білор., польськ., болг. і т. д.), без української частини. З повних енциклопедичних видань є Книга Знання (УЗЕ 3 томи) і малий Лярус; крім того кілька томів Вел. Сов. Енциклопедії й один том Енциклопедії літературної. З фахових словників є ще Театральний словник, видання Отта. В робітні Музею виявляється потреба мати якусь велику енциклопедію; музей був би дуже вдячний за допомогу в цій справі, також за всяке доповнення збираної ним колекції словників. При Музею В. Б. У. є дуплікатний фонд, що складається зі значного числа книжок, газет, журналів, мап, нот і т. д. Повстав він голвно завдяки передачі до Музею решток видавництв — віденських, берлінських, празьких, зальцведельських, тощо. Матеріяли цього дуплікатного фонду Музей дає до вжитку для просвітних цілей ріжним українським організаціям, а також використовує їх при обмінних операціях з метою доповнення власних колекцій. Особливо добрі наслідки для Музею дав в останньому часі обмін із Славянською Бібліотекою в Празі, видавництва І. Романа та Юрія Тищенка - Сірого, Славянським Інститутом та інш. Завдяки цим операціям Музей придбав значну кількість потрібних йому видань ВУАН, „Червоної Калини", періодики, альманахів і т. п.

НОВИЙ НАЧАЛЬНИК НАЙВИЩОГО СУДУ.—Президент Рузвелт іменував начальником Найвищого Суду Злучених Держав на місце уступаючого Чарлса Гюза цього 68-літнього Гарлана Фиска Стовна.

НІМЕЧЧИНА ХОЧЕ ПРОТЕСТУВАТИ

БЕРЛІН. — Німецький уряд мав уже заложити „гострий" протест проти замкнення німецьких консулятів у Злучених Державах, вважаючи цей крок „несправедливим" і таким, що „нарушує договори". Також береться Німеччина „відповідати" на замороження німецьких капіталів в Америці тим, що хоче видати „відповідні зарядження" в справі американських інтересів в Німеччині, що мають виносити коло $450,000,000.

Молі, що є явною наших шаф, куфрів і шуфляд, не люблять дуже запаху малих гвоздиків (гвайт кловз) й уважають його за більше неприємний і дошкульний ніж запах камфори або кедрових опилок.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГОЛОС УКРАЇНЦЯ З БРАЗИЛІЇ.

Повідомляємо Шановну Редакцію „Свободи", що часопис отримуємо і читаємо. „Свобода" іде з рук до рук, по кільканацять кільометрів. Навіть пару поляків її читає. Читаємо і розуміємо також і Ваш „Віклі". Читає його сусід поляк, що розуміє англійську мову і перетолкуве нам на нашу мову. Аж лекше нам стає, як прийде „Свобода". Мені самому лекше зробилось, як лежав на малярію, як прийшла Ваша газета. У нас тепер панує велика малярія. Багато людей слабує і вмирає. Питаються мене люди, скільки коштує „Свобода", бо не знають, скільки треба наших грошей за неї вислати. Я їм кажу, що це сам не знаю, на яких умовах мені посилають, але дай їм Боже здоровля, що присилають, а я вже якось її виплачу. Таки дуже, а дуже нас тішить, що наші люди в Америці так гарно організуються. Знайте, що наші очі також звернені в ту саму сторону, що й Ваші. Шановна редакція це розуміє і нема що розписуватись про те. Прошу мене повідомити, як мені виплатити „Свободу". Можу надсилати фотографічні знимки з наших осель, такі як ті ді, що їх засилаю, де є моя родина і сусіди. Ми рішили сфотографуватись: я, тато, мама, браття, швагер, а решта, що є, то індіяне. Але індіяни-сусіди не стали всі до фотографії, бо не витримали. Це дуже нетерпеливий нарід. На другій фотографії є гості, мама, брат, сестра, моя жінка, тато і я. Нема дітей, бо порозходились. Інші, то німці й поляки.

Ми святкували того року Великдень 20. квітня. Але не всі. Бо інші святкували після нового календаря. Попав мені польський календар з Аргентини, в якому є подані й наші свята. Там Великдень припадає на 27. квітня. Як це розуміти? (Це помилка. Великдень після старого календаря припав цього року на день 20. квітня, а після нового, як у римо-католиків, на 13. квітня. — Ред.)

Щодо мене, то я походжу з України, повіт Підгайці. Приїхав до Бразилії в 1924 році 17-літнім хлопцем. У війні я не був. Тато був в австрійській війні, а потім в українській. Було тяжко вижити і був змущений виїхати. Вже маю 60 років, слабовитий. Кінчу писати, бо дуже подражнений, бо двоє дітей заслабло на пропасницю. Що трохи нас попустить, то знову навертає. Мушу завтра їхати по ліки, а нині даю застрики, бо тут лікар далеко. Перепрошую редакцію, що написав зле, або таке, що редакцію не інтересує.

Йосиф Гуцало,
Кандідо де Абрив, Бразилія.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Сестр. Любов, від. 37., відбудуться в пятницю, 20. червня, в годині 7. вечером, в У. Н. Домі. Обовязком кожної членицi бути на зборах. Буде справоздання касове і делеґата з конвенції. Проситься члениць прийти начас. Довжуючі мають вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Просимо члениць, приведіть хоч по одній новій члініці на збори. Ми їх приймемо радо до У. Н. Союзу і до Сестр. „Любов". Вступ вільний. — За уряд: А. Погранична, предс.; А. Онар, кас.; Е. Кардаш, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Піврічні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 42., відбудуться в неділю, 22. червня, в год. 2. попол., в льокали У. Н. Дому, 237 Гови Еве. Проситься усіх членів зійтись точно на означений час. На цих зборах буде звіт контр. комісії та звіт делеґата з минулої конвенції. — Василь Юсипчук, пр.; Волод. Лелет, кас.; Петро Головачук, секр.

З МУЗИКИ

„МАЙСТЕРСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ КУРС" ЛЮБКИ КОЛЕССИ.

В Оттаві, столиці Канади, де тимчасо перебуває славна українська піяністка Любка Колесса, проголошено спеціяльний музичний курс для тих, що покінчили вищі фортепіянові студії. Це буде 12 лекцій-рецитацій, підчас яких пані Любка Колесса буде вияснити і відгравати твори найславніших композиторів, таких, як Бетговен, Моцарт, Шопен, Ліст й інші. З українських композиторів на фортепіян заповіджено твори композитора В. Барвінського. В курсі можуть взяти участь і не-професіоналісти. Курс триватиме від 2. до 30. липня 1941.

СТЕМФОРД, КОНН. — Піврічні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350., відбудуться в неділю, 22. червня, в годині 5. пополудні, в церковній галі на Ґрінвіч Еве. Проситься всіх членів і члениць місцевих і позамісцевих прийти конче на збори. Почуєте піврічне справоздання уряду. Рівнож проситься розібрати тікети на пікнік. — Василь Карий, предс.; Василь Блащук, кас.; Ілько Михайлишин, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. — Збори Сестрицтва Любов, від. 177., відбудуться в суботу, 21. червня, в 7. годині вечором. Прошу членів місцевих і позамісцевих прибути на ці збори. Є багато важних справ, котрі кожний член повинен знати. Наш предсідник здасть справоздання яко делеґат з конвенції. Повинність кожного члена бути присутним на цих зборах. (18 Pilgrim St.). — С. Саска, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Тов. Запорозька Січ, від. 347., відбудуться в неділю, 22. червня, в год. 2. пополудні, в гали, де звичайно. Проситься всіх членів прийти на збори. Контр. комісія здасть справоздання за 6 місяців діловодства, Таксамо буде справоздання делеґата з конвенції і є інші справи до полагодження. Довжуючих членів напоминається, щоби прийшли і вирівняли свої залеглости. Просимо привести нових членів на збори. — Т. Романюк, предс.; К. Глосніцька, кас.; Г. Тимчій, секр.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У середу, 18. червня 1941. року, коло 12.20 по півночі помер у Презбитіріен Госпитал у Нюарку, Ню Джерзі, член У. Н. Союзу

МИХАЙЛО ЙОСИФ БОРИС.

Покійний родився був 22. липня 1915. року в Олдавейн, у стейті Айова, як син відомих українських громадян Петра й Марії Борисів, нині у Бейоні, Ню Джерзі. Мав при смерті несповна 26 літ. Будучи ще дитиною, він переболів на недугу шкарлятини, яка оставила по собі ослаблення нирок, що знову викликало затвердіння артерій, котре спричинило смерть.

Він покінчив Нюарську Колеґію Інжинірії, і за свої студії був відзначений медалею. По укінченні студій він працював у бизнесі зо своїм батьком.

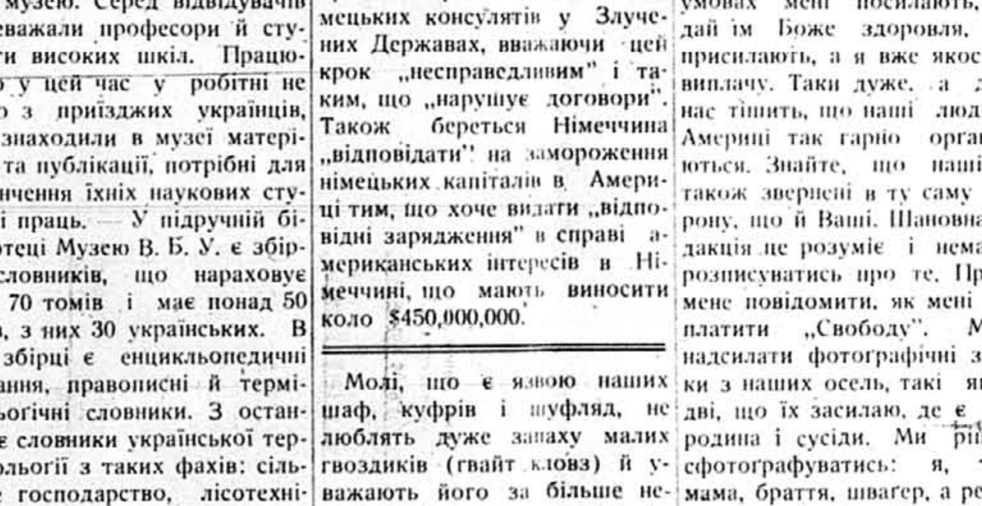
Покійний був членом Товариства ім. Тараса Шевченка, відділу 281. У. Н. С., в Бейоні, Ню Джерзі.

Він мав гарний бас і співав у ріжних хорах, передовсім у місцевому церковному хорі. Він став активним діячем у молодечих кругах. Він був предсідником комітету підприємств Першого Здвигу Союзової Молоді, що відбувся в Нюарку в День Подяки в 1938. році. Він був одним з членів-основників Українського Молодечого Хору Ню Йорку й Ню Джерзі Брав живу участь у Лізі Української Молоді Північної Америки й інших організаціях.

Він оставив у смутку батька Петра й матір Марію Борисів та сестру Анну, замужну Дячук.

Похорон відбудеться в пятницю, 20. червня 1941. року, в 9. годині рано з дому жалоби, 672 Boulevard, Bayonne, New Jersey.

Вічна Йому память!

ОДЯГНЕНІ НА ОБОРОНУ.—Як „бліцкріг" прийде колись до Америки, то жінки будуть носити ріжні однострої відповідно до служби, яку вони будуть сповняти. Є там доглядачки хорих і ранених, доглядачки першої помочі в повітряних рейдах, послужниці в кантинах і т. і.

Марія Бойко (Дітройт, Міш.)

АЛІНА

Чого тужиш, калинонько,
Листячком тремтиш.
Чого плачеш, дівчинонько,
Та словом мовчиш.

Народня пісня.

Це сумненька історійка. Я читала її колись давно, в старому заграничному журналі. І тепер, не знать чого, прийшла вона мені на гадку. Може це вина сьогоднішної вогкої погоди, а може весняного вітру, що перешіптуєсь під моїм вікном.

Та в смутку є свій чар. В такому тихому, що подорожником стелиться по наших стежках, барвінком тулиться до плота, а піснею колишеться на верхах смерек. Тяжко досліджувати людську вдачу, чи як по вченому кажеться — аналізувати душу, але здається, що смуток миліший для людини ніж радість. Цього чувства не вкриєш; воно в очах і в усміху й в рухах людини, а смуток тільки в душі. Краще не питай, бо людина ховається з ним мов не знать з яким діяментом. Та починати мені, а то забуду те, що хотіла розказати.

В одному гарному старинному місті, що від століть збирав зразки прекрасного мистецтва, купався в теплих проміннях сонця, а ночами дихав приємним холодком поблизького моря, був забутий всіма тихий заулок. Мало хто туди заходив, а ще менше цікавився ним. По одному боці скалисте узгіря, вкрите колючими, не прохідними кущами, а по другому старий сад, що високим парканом межував із гарною віллею. Колюмни, плоскорізьб, напів округлі вікна, подекуда із коліровим шклом, а кругом залізні штахета з гарно утримуваним живоплотом. По тій стіні, що від городу, пнялись рожі, росли кущі асміну, синього та білого бозу. З правої сторони невеличщо перехрестям зустрічалась із заулком. На самому розі хтось давно дерево посадив, але воно не росло, тільки мучилося з корінням під плитакий цвітник і гарна вулиця, ми хідника й брукованої дороги. Зараз недалеко лямпа із своїм блудним, мов зачарованим світлом. Заулок потапав у темноті, мов боявся, щоб хто не розслідив його минуле. Але яка там могла бути тайна, сад, старі крісдаті дерева й якась дивачна башта, обросла виноградом. Крізь долішні віконця, блимало слабе світло. Певно садівник ладив собі вечерю, або клепав косу, щоб повикошувати отте хабазя біля плота. Хто там знає... Люде казали, що цей великий сад, належить до якогось старого багатого пана, що перебуває за границею. Двоє старих людей дбайливо пильнувало саду й мешкало в башті. Садівник був добрий, нераз аж на вулицю виносив хлопчиськам спілих овочів, щоб тільки не лізли в сад і не галасували біля паркану. Бабуня рідко виходила в місто, стара вже була, а коли хто й бачив її, так усе в сірій широкій мантилі з каптуром, насунутим на очі. Часами, як вечір теплою росою скапував із листя, хтось ніжно торкався струн арфи й вони невимовленою тайною розходились по саду. Тяжко було вгадати, чого вони просили в Господа, чи радости й життя, чи спокою й смерти.

Але чи в місті де процвітала музика й мистецтво, хтось прислухувався до звуків самотної арфи?

Чи шукав тої душі, що не могла підібрати слів до свого смутку?

Чи питав тих голубів, хто в дощеву днину з ними крізь кратковате віконце говорив?

— Мої маціненькі, хочете сонечка, тепла.... А де мені вам узяти, коли бачите в самої нема? — й розводила руками, мовби хотіла неба їм прихилити.

— А кілько вас там є? — й починала числити, бідні надуті пташки, що від вогкої погоди скрились у дашок її віконця. У башті під самим дахом хтось жив, хтось такий, що ні сходив, ні виходив із чотирох стін своєї кімнати.

Дрібне зхороване дівча-підліток з блідим обличчам і великими спокійними очима. Вона не тямила, коли почалось існовання цьої сірої кімнати, ані не могла збагнути її кінця. Їй сказали, що вона має цю страшну заразливу недугу, від якої вимерлоб усеньке місто, й що вона мусить сидіти окремо, сама. Зразу вона лютилась, шпуряла забавками в кут, дерла книжки з гарними образочками, викручувалась перед бабунею, що вона здорова, що її нічого не болить, але опісля вспокоїлась. Свідомість, що хтось може бути через неї хорий, прикувала до чотирох стін і навіть, щоб хто був кликав її, вона булаб не вийшла із своєї башти.

Правда, досвідчений лікар не ворожив її багато літ, але вона зчудувала його сподівання й жила день за днем, рік за роком. Навчилася сама читати, рисувала листочки, квіти... Інколи радували її звуки старої арфи, або воркування голубів під дашком. Могла цілими годинами дивитись, як по небі пливуть хмари, або як снується димок із комина сусіднього будинку. Часами сиділа біля замкнених дверей й говорила з жінкою огородника, що сторожила її. Від неї довідалась про місто, людей й про те, що на долині кицька має котенята. Раз навіть, як вона приобіцяла, що не буде рухатись із своєї кімнати, бабуня отворила двері й показала їх у кошику. О, як вони сміялися з них, такі гарні сіренькі котенята. Вони гарнійші були за ті, що малюють по книжках. Була щаслива своїм щастям, бо іншого не знала. Аж раз, їй заледви стрібнуло на тринатцятий рік, як скрізь тишину, що панувала кругом башти, долетів сміх і гамір недалекого міста.

— Що це таке, бабуню? — спитала Аліна, підступаючи ближче дверий, бо бабуня недочувала.

— Це свято, дитинко, молодіж одягається в всякі дивачні костюми, співає пісень, палить смолоскипи... Йди спати дитинко.., йди — заспокоювала дівчинку старенька.

— Це мусить бути гарно, бабуню — зітхнула Аліна.

— Чи вони й по нашій вулиці будуть іти?

— Ні доню, хіба по цій брукованій, що притикає до нашої — відмовила бабуня.

В дівочім серцю щось заворушилось і заплакало мов сліпе котеня, що ненароком випало з кошика.

— Бабуню... —

— Що хочеш Алінко...

— Чи я не моглаб піти подивитись — простогнало дівча.

— Ти знаєш дитино, що тобі не можна виходити — відповіла старенька жінка.

— Я тільки один, одиcенький раз подивлюся — просила Аліна.

— Тебе впізнають і проженуть, по що тобі йти — збарання бабуня.

— Я візьму ваш плащ бабуню, натягну на голову каптур і ніхто не впізнає. Не буду дотикатись до нічого, ані не говоритиму з ніким, прошу вас пустіть — благала дівчина притулившись до одвірка.

І не знати чи бабуні згадались минулі літа, в гурті веселої молоді, чи може пожаліла вона отту дитину, що ніколи не знала радощів, бо згодилася підпустити їй свою сіру мантилю й отворивши двірі з її кімнати, наказала як має йти, щоб садівник не впізнав.

Як тремтючими ногами перейшла сад і обвиваючи руки полою мантилі, отворила фіртку, то не знать чи з втоми, чи з радощів, що на волі, сперлась плечима на паркан і зітхнула. По небі котились хмари, мов віщували дощ і холод на кілька днів. Заулок потапав у темноті й спокоєві. Пішла до цього світла, що блимало на розі вулиці й спиняючись біля кленового дерева, звернула голову в ту сторону, звідки доходив гамір веселого хороводу.

Йшли в пестрих одіннях, з вінками, смолоскипами, співали пісень, веселилися... Хтось майнув у білому халаті перед її очима й вона з остраху подалася взад. Не привикла до людей, налякалася. Це був мешканець наріжної камениці, що вибіг, так як вона, приглянутись людській веселости. Кілька пензлів у кишені вказувало, що він артист-маляр. Став кількома кроками напеpед неї й втикнувши руки в кишені приглядався людям, Аліна глянула на нього зкоса, а потім очима на цім домові спинилася, з якого він вийшов.

Від несподіванки кліпнула кілька разів повіками й в задумі потерла чоло. Цей дім був колись для не свій, залізні штахета, колюмни біля яких скакала підспівуючи й чотири сходи до веранди...

— А хто він, що мешкає в домі моїх батьків, — подумала дівчина й знову зкоса глянула на молодого чоловіка. Минуле, як розсипане намисто, визбирувала. Згадалися гарні кімнати, образи по стінах, полички з книжками й він...

(Кінець буде).

ДЛЯ БОРОТЬБИ ПРОТИ „ІЗМІВ" по школах організує Ліґа Молодих Американців орхестру зо сто грачів під диригентурою Реймонда Пейджа.

СТРІЧА ГІТЛЕРА З РУМУНСЬКИМ ДИКТАТОРОМ АНТОНЕСКУ В МІНХЕНІ

СПРІНҐ ВАЛЕЙ, Н. Й. — Піврічні збори Тов. Просвіти, від. 16., відбудуться в пятницю, 20. червня, в власній гали при Твін ул., точно в годині 7.30 вечером. Проситься всіх членів прибути, бо маємо важні справи до вирішення. Буде піврічне справоздання, а довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглі довги. — За уряд: Володимир Юревич, пр.; Іван Стиранка, кас.; Микола Москаль, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 175., відбудуться в суботу, 21. червня, в годині 6:30 вечером, в гали У. Н. Дому, при Мартин. Проситься всіх членів і члениць прибути начас, бо маємо важні справи до полагодження. Також пригадуємо довгуючим вирівнати свої залеглости; в противнім разі будуть суспендовані. Делеґат здасть звіт з конвенції. Також пригадується тим членам, котрі ще не взяли своєї дивіденди, щоб прийшли по свого чека. — В. Братусь, предс.; В. Білинський, кас.; В. Бартош, секр.

АЛІКВІПА, ПА. — Піврічні збори Бр. св. О. Николая, від. 120., відбудуться в неділю, 22. червня, точно в 2. год. пополудні, у власній галі відділу, 400 — 6. Еве. Взивається всіх членів, щоби прийшли на збори, бо буде звіт доходів і розходів за 6 місяців. Взивається членів, котрі довгують, щоби прийшли свої старі залеглі довги вирівнали, бо в противнім разі поступиться з ними після статуту. — Ілько Кобаль, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Піврічні збори Бр. Сош. св. Духа, від. 237., не відбулися 15. червня, бо галя була занята. Натомісць відбудуться вони у неділю, 22. червня, в год. 3. пополудні, в У. Н. Домі. Збори дуже важні, бо є конечні справи до порішення: звіт надз. хорих, звіт контр. комісії, та звіт делеґатів з конвенції. Тому проситься членів, приходіть конечно на ті збори, без ріжниці, чи будете цего місяця платити свою вкладку, або ні. — Уряд.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВІЛКС-БЕРРІ, ПА. — Піврічні збори Бр. св. О. Николая, від. 99., відбудуться в неділю, 22. червня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Проситься членів, щоби були приявні, бо маємо важні справи до полагодження. — П. Герман, секр.

ПОШУКУВАННЯ ОСІБ

ПОШУКУЮ ПЕТРА І ІВАНА НАЙДА, що походять зо села **Доброводи,** повіт **Збараж.** Хтоб знав про них, або самі, прошу зголоситись до сестрінки: 138-40

FRANCES WISNIEWSKA,
c/o Surma,
325 E. 14th Street, New York City.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПОТРІБНО РОБІТНИКА

до чищення вікон. Мусить добре знати це діло. Працю дістане зараз. Робота і платня юнійна. Голоситись до: 136-41

PETRO RYHANYCH,
1634 — 9 Ave., Watervliet, N. Y.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ТАРЗАН, ч. 333. Тарзан в клітці.

Схоплення Тарзана в лапку було найвищим осягом, якого міг Крага сподіватись. Він з радости почав танцювати.

Тепер він стягнув простирало з тої фігури, за якою гнався Тарзан і Тарзан побачив, що це не був Том, тільки батавський хлопець.

Це дуже вкололо Тарзана. Як він міг датись так обманути? З люти Тарзан почав підносити руками вгору клітку.

Батавці тим перелякались. Вони миттю кинулись до клітки, щоб недопустити, щоб Тарзан перевернув клітку.